
TARTU ÜLIKOOLI MUUSEUM

AASTAARUANNE

2021

SISSEJUHATUS	4
MUUSEUM ARVUDES 2021. AASTAL.....	6
MUUSEUMIKÜLASTUSE STATISTIKA.....	7
MUUSEUMI OMATULU	8
EKSPOSITSIOON JA NÄITUSED.....	9
HARIDUSTEGEVUS.....	9
EKSKURSIONID	14
ÜRITUSED JA PROGRAMMID	14
TEADUSTÖÖ.....	14
HOIU- JA KOGUMISTÖÖ	15
ÕPPETÖÖ, PRAKTIKAD JA JUHENDAMISED.....	18
TOOMPOOD	19
TURUNDUS JA KOMMUNIKATSIOON	19
TARTU 2024 KULTUURIPLEALINNA PROJEKT	20
PERSONALI ARENG	20
OSALEMINE TÖÖRÜHMADES JA ORGANISATSIOONIDES	21
ARENDS- HALDUS- JA MAJANDUSTEGEVUS	21
LISA 1. TÜMi külastajate struktuur	22
LISA 2. TÜMi näitused 2021.....	24
LISA 3. TÜMi üritused ja publikuprogrammid	28
LISA 4. Kogude juurdekävi ja seis	29
LISA 5. TÜMi aastakonverentsi „Tullio Ilometsa 100 aastat“ kava	31
LISA 6. TÜMi töötajate ettekanded ja loengud	32
LISA 7. TÜMi töötajate teadusartiklid ja populariseerivad artiklid.....	33
LISA 8. Koolitused ja õppekäigud	34
LISA 9. Meediakajastuste nimekiri.....	35

Lühendid

TÜM – Tartu Ülikooli muuseum

KM – kunstimuuseum

TK – toomkirik

TT – tähetorn

HT – Hull Teadlane

SISSEJUHATUS

Tartu Ülikooli muuseumi jaoks oli 2021. aasta sarnane 2020. aastaga. Pandeemia tõi kaasa märtsikuus muuseumi sulgemise, maikuuks taasavatud muuseumi külastamine ei taastunud 2019. aasta eelsel tasemel, vaid püsis 2020. aastaga sarnane. Vaatamata sellele, et mõned tegevused tuli edasi lükata, muuta või ära jätta, viidi paljud plaanid siiski ellu. Juba aasta tegevuste kavandamisel oldi ettevaatlikud ja silmas peeti ebastabiilset olukorda ning võimalikke ohutegureid.

Muuseumi omatulu jäi pisut alla 2020. aasta omatulule. Rahastus TÜ üldfondist tõusis 2,5 %, mis võimaldas katta aasta lõpus kasvanud halduskulud. Lisaks saadi tulu 443 515 eurot (piletid, rent, programmid ning projektid ja toetused, sh kriisiabi Kultuuriministeeriumilt). Suurim toetus lisaks üldfondile oli Kultuuriministeeriumi muuseumide tegevustoetus (50 000 eurot) ja kriisiabi toetus (66 445 eurot), mis võimaldas meil jätkata muuseumi igapäevast tegevust. Lisaks võimaldas Kultuuriministeerium taotleda teenuste ümberdisainimise toetust, mille eest hankisime veebitöök vajalike vahendeid (26 812 eurot). Tartu linn toetas lisaks kultuuriprojektidele Tartu tähetorni avalikkusele suunatud tegevusi ja teenuseid (10 000 eurot).

Omatulu prognoosi osas olime 2020. aastast lätudes konservatiivsed. Müügitulu (rent, suveniirid, piletid, haridusprogrammid) jäi prognoosi lähedale, mis on pandeemiaeelse ajaga võrreldes u poole võrra väiksem. Erinevate projektitaotlused olid edukad. Saime läbi viia planeeritud tegevusi (avada toomkirikus uue püsinäituse „Toomkiriku saladuste kamber“, kunstimuuseumis ajutise näituse „Surma pale. Elu vägi surimaskides“, avada haridusklassi toomkirikus, teostada tähetorni aias suvenäituse ja algatada astrofoto konkursi).

Muuseumi külastatavuse maht jäi u 2020. aasta tasemele. Väliturismi osakaal jäi kesiseks ja tagasihoidlikuks. Suvekuud ei toonud ka oodatud siseturismi tõusu, mille põhjuseks võis olla erakordselt kuum suvi ja teised reisisihid. Ruumide rentimine oli ebastabiilne - seoses haiguse levikuga paljud broneeringud tühistati.

Näitustegevuse planeerisime arvestades ettenägelikult inim- ja raharessursse ja täitsime kavandatud eesmärgid. Toomkirikus avati püsinäitusena „Toomkiriku saladuste kamber“, ajutine näitus „Ars academica“, kunstimuuseumi eksponeeriti „Surma pale. Elu vägi surimaskides“ ja tähetorni aias suvenäitus „Uudiseid Marsilt“. Aasta jooksul lisandus programmi ka erinevaid ajutise koostöönäituseid ning sisse toodud näitused (nt erinevatest saatkondadest).

Haridustegevuse maht säilis üldjoontes 2020. aasta tasemel. Tegevuste peamine mõjutaja oli viirus, mis tõi kaasa palju broneeringute tühistamisi, mida ka olukorra paranedes mõnel juhul ei õnnestunudki enam läbi viia. Märtsis, kui koolid suleti, viidi koolide toetuseks läbi veebiprogrammide kampaania, millest said õppetöö raames osa u 2000 last üle Eesti. Tegevus pälvis muuseumide aastaauhindade hariduse kategoorias nominatsiooni. Augustis korraldasime üle-eestilise muuseumihariduse infopäeva õpetajatele.

Muuseumi kogudes on 2021. aasta lõpu seisuga 194 784 museaali. Eriolukorra ajal organiseerisime ringi külastussektori inimeste töö, asendades kogude tööga. Tänu sellele suurenes oluliselt andmebaasi sisestatud objektide hulk. Riikliku pärandi digiteerimise projekt võimaldas luua uusi digikujutisi ja avaldada need muis.ee-s.

Muuseumi peamised uurimisteed 2021. aastal olid seotud koostööprojektiga „Kunst või teadus“, milles on meie partneriteks Eesti Kunstimuuseum ja Eesti Kunstiakadeemia. Väljunditeni jõutakse aastal 2022, mil avatakse näitus Kumu kunstimuuseumis ja ilmub kogumik-kataloog, mis toovad esmakordselt laiema publiku ette õppe- ja teadustööga seotud visualiseeriva materjali.

Muuseumi aastakonverents toimus 18. novembril teemal „Tullio Ilometsa 100 aastat“, millega tähistati kauaaegse Tartu ülikooli töötaja, keemiku ja muinsuskaitseja ning muuseumi ühe rajaja sünniaastapäeva ja väärtusti tema suurt elutööd. Konverentsi ettekanded ilmuvad *Tartu Ülikooli ajaloo küsimuste* 50. juubelinumbris 2022. aastal.

Kokkuhoiu meetmena jätkasime teist aastat töö ringikorraldamisega suvehooajal. Tavapärase lisatööjõu palkamise asemel suunasime kõik oma töötajad külastussektorisse töötama külastusjuhtide

ja ka kassapidajana. 2022. aastal loobume selle meetme rakendamisest, kuna töökorralduse keerukuse tõttu saab see olla ainult ajutine lahendus.

Vaatamata ootamatustele jätkus ideid ja tahet uusi mõtteid teoks teha ja koos aega veeta. Muuseumitöötajad pidasid koos vastlapäeva ja tehti õppekäik Tallinna muuseumidesse ning osaleti aktiivselt koolitustel. Muuseumi erinevates tegevustes osales 20 praktikanti ja üks vabatahtlik (kokku 3000 töötundi). Kolleegipreemia pälvis kommunikatsiooniosakonna juhataja Külli Lupkin.

Tunnustused:

Raamat „Qui vult, potest. Karl Morgenstern 250“ ajalookirjanduse aastapreemia nominent.

Eesti Muuseumide aastaauhinna nominatsioon hariduse kategoorias veebitundide katseprojektiga.

HITSA e-kursuse kvaliteedimärk kursusele „Vana-Egiptus ja tänapäev“ (P2TP.TK.100).

KIKi rahastatud programmidele omistati neljale programmile keskkonnahariduskeskuse poolt kvaliteedimärgise „läbimõeldud programm“.

Eduka koostöö eest soovime tänada meie **koostööpartnereid**. TÜM sai lisaks Tartu Ülikoolile toetust Kultuuriministeeriumilt, Muinsuskaitseametilt, Tartu Linnavalitsuselt, Eesti Kultuurkapitalilt, Keskkonnainvesteeringute Keskuselt, SA-lt Eesti Teadusagentuur, Haridus- ja Teadusministeeriumilt.

MUSEUM ARVUDES 2021. AASTAL

Personal

31. detsembri 2021 seisuga töötas muuseumis 37 inimest, täidetud oli 27,8 ametikohta (2020. aastal töötas 39 inimest täidetud oli ametikohti 28,15). Töölt lahkus viis inimest, tööle võeti neli inimest.

Põhifondi suurus

31. detsembri 2020 seisuga on muuseumi kogudes 194 784 museaali (2020. aastal 165 566 museaali). Teaduskollektsioonidega tehti ca 101000 erinevat toimingut ligi 70 000 objektiga ehk ligikaudu 36 % meie kogudest.

Kasutati u 75 000 museaali.

Digihoidlas tehti üle 895 000 faili kasutuse.

Puhastati ja konserveeriti 17 431 eset.

Projekti „Kultuuripärandi digiteerimine 2018–23“ toel ning muuseumi töötajate poolt tehti 86 663 faili, Digihoidlas on 79 915 museaaliga seotud 480 056 faili, mis on avalikus kasutuses.

Eelarve (allikas TÜ rahandusosakond)

Tulud kokku: 1 241 372 eurot (2020. aastal 1 121 955)

Rahastus TÜ üldfondist: 797 856 eurot (2020. aastal 778 566)

Teadustegevus: 59 465 eurot (2020. aastal 128 503)

Renditulu, piletite ja suveniiride müük: 115 782 eurot (2020. aastal 125 705)

Tulud õppetegevusest: 16 866 eurot (2020. aastal 40 185)

Muud toetused: 244 043 eurot (2020. aastal 193 376)

Asutuse arengufond: 7360 eurot (2020. aastal 6052)

Kulud kokku: 1 204 418 (2020. aastal 1 121 955)

Tööjõukulud: 639 776 eurot (2020. aastal 634 801)

Ruumide kulu: 310 380 eurot (2020. aastal 271 714)

Kantselei- ja majanduskulu: 178 485 eurot (2020. aastal 155 128)

Koolitus- ja lähetuskulud: 5297 eurot (2020. aastal 1627)

Sisse ostetud õppe- ja teadustöö: 2213 eurot (2020. aastal 760)

IT-kulud: 29 269 eurot (2020. aastal 7368)

Transpordikulud: 3189 eurot (2020. aastal 2500)

Külaliste vastuvõtt ja erisoodustused: 7337 eurot (2020. aastal 7233)

Investeeringud põhivarasse: 0 eurot (2020. aastal 15 516)

Muud tegevuskulud: 8947 eurot (2020. aasta 5311)

Kesksete kulude katmise eraldis: 19 525 eurot (2020. aasta 19 997)

Külastajad

2021. teenindas muuseum 27 539 kasutajat ja piletiga 22 002 külastajat (2020. aastal oli 26 571 kasutajat ja 22 049 külastajat).

Toomkirik teenindas 15 463 kasutajat (2020. aastal 15 028).

Kunstimuuseum teenindas 8023 kasutajat (2020. aastal 6655).

Tähetorn teenindas kasutajat 4053 (2020. aastal 4888).

Projektitoetusi saadi järgmiselt:

Nordplus Nordic 10 540 eurot

Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) 2550 eurot

Kultuuriministeeriumi tegevustoetus 50 000 eurot

Kultuuriministeeriumi kriisiabi ja teenuste ümberdisain 93 257 eurot
 Kultuurkapital 24 450 eurot
 Muinsuskaitseameti muuseumide kiirendi 45 060 eurot
 Tartu linna kultuuriprojektid 6898 eurot
 Tartu linn 10 000 eurot
 ETAG teaduse populariseerimise projekt 7224
 HTMi õpivõrgu laenu 12 960
 HTMi teaduslooliste kogude toetus 45 967
 Kultuuriministeeriumi kriisiabi 145 394
 TÜ kirjastamistoetus 2000

„Kultuuripärandi digiteerimine 2018–23“ toel on digiteeritud 22746 arhiivobjekti (ca 273 000 kaadrit) ning pakendatud arhiivipüsivatesse säilitusümbristesse ca 10 000 museaali.

MUSEUMIKÜLASTUSE STATISTIKA

Tartu Ülikooli muuseum toomkirikus

Toomkiriku muuseumialasse ja tornidesse tehti 2021. aastal kokku 15463 külastust, vastavalt 11 062 ja 4401. Võrreldes 2020. aastaga püsis külastatavus samal tasemel, kuid võrreldes 2019. aastaga, on külastatavus muuseumialasse ja tornidesse kokku langenud u 60 % (u 39 000 külastuse võrra). Välisriikidest külastasid toomkirikut kõige enam sakslased (299), lätlased (296), soomlased (223) ja prantslased (204).

Tartu Ülikooli kunstimuuseum

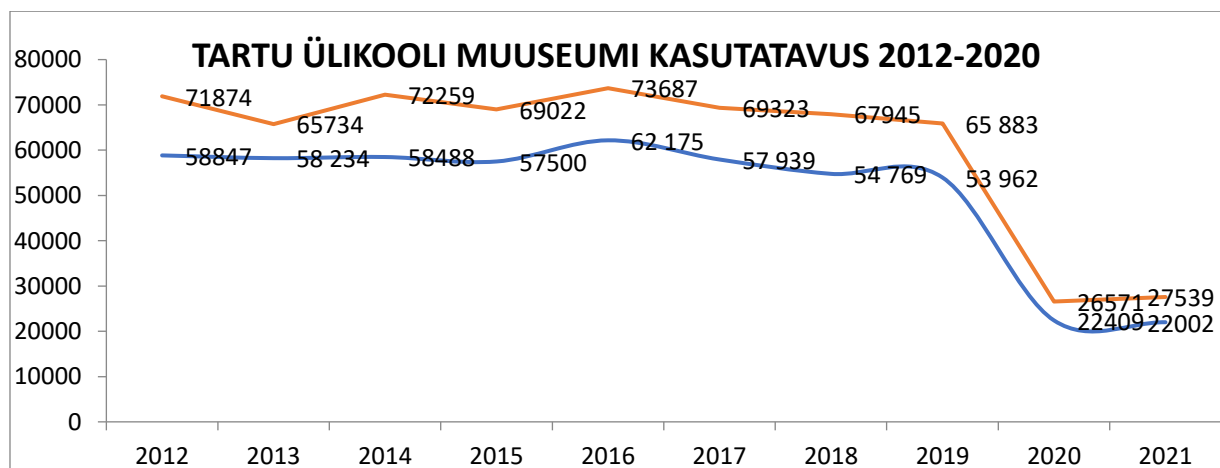
2021. aastal külastati kunstimuuseumit, auditooriumit, aulat ja kartserit kokku 8023, mis on 1400 inimest enam, võrreldes 2020. aastaga.

Tartu tähetorn

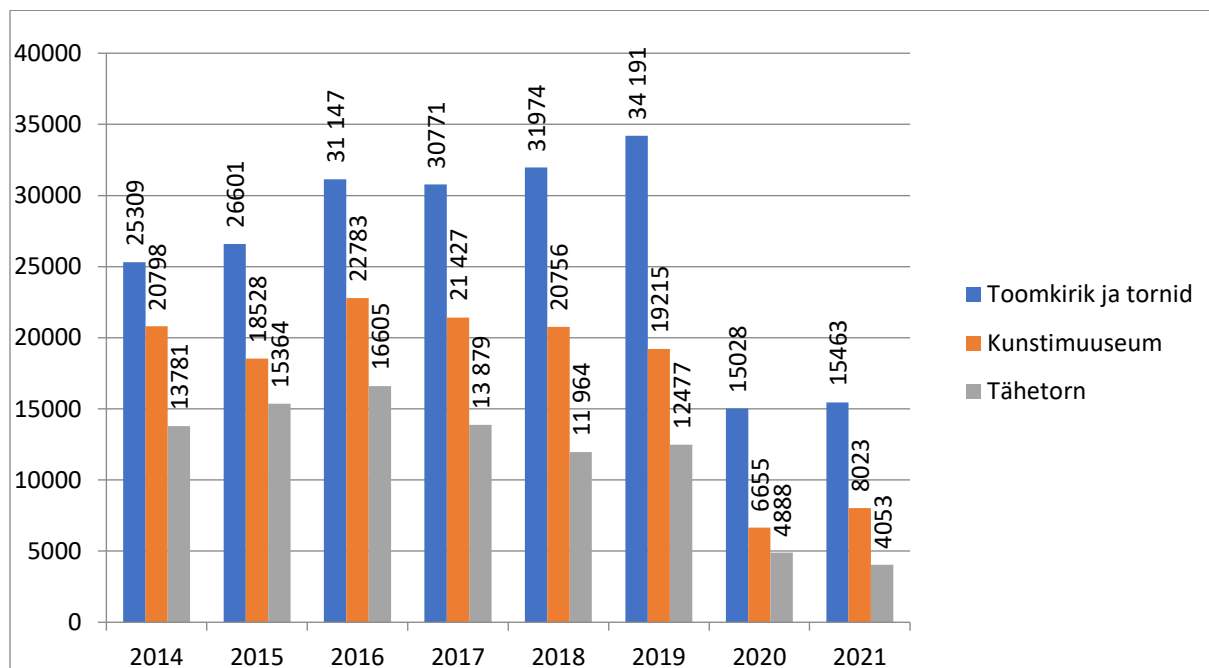
2021. aastal külastas tähetorni 4053 külastajat, mis 2020. aastaga võrreldes u 800 inimest vähem.

Kokku teenindas ülikooli muuseum 27 539 kasutajat 22 002 piletiga külastajat (kasutaja hulka loetakse lisaks muuseumikülastustele ka rendiüritusi, teatrietendusi jt välisüritusi, kus kasutatakse muuseumi taristut, piletiga külastajaks loetakse ka tasuta piletiga külastaja ja, haridusprogrammis osalejat).

Vt LISA 1. TÜMi külastajate struktuur.

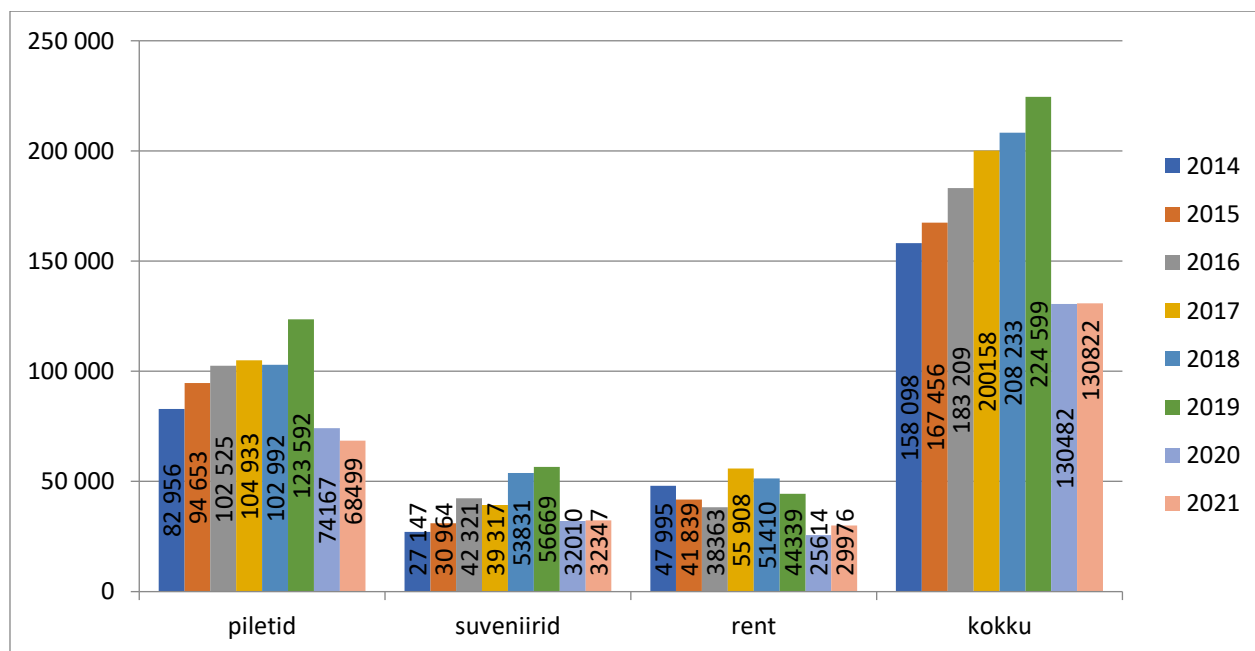
Tabel kajastab kuni 2014. aastani TÜ ajaloo muuseumi, kunstimuuseumi ja loodusemuuseumi külastusstatistikat (v.a teaduslinn). Alates 2014 kajastub tabelis ainult Tartu Ülikooli muuseumi külastuste arv. **Oranž joon:** kasutajad (v.a. teaduslinn). **Sinine joon:** küllastajad.

Kasutajate võrdlus 2014–2020 (ei sisalda teaduslinna küllastajaid).

MUSEUMI OMATULU

Muuseumi omatulu piletite, suveniiride ja ruumide müügist püsis 2020. aastaga võrreldes samal tasemel - väike kasv oli renditulul, kuid piletitulul oli väike langus. Lähtudes 2020. aasta tulemustest, planeerisime ka 2021. aasta tulusid ja tegevusi konservatiivselt, mistõttu ei pidanud aasta jooksul tegevusi vähendama. Erinevate projektirahastuse võimaldasid katta muuseumi põhitegevuse kulusid (nt näitused, kogudega seotud töö).

TÜMi omatulu: piletid, suveniirid ja renditulul 2014–2021.

EKSPOSITSION JA NÄITUSED

Näitustegevus toimus muuseumi kõigis majad. 2020. aasta lõpus avati toomkirikus püsinäitus „**Toomkiriku saladuste kamber**“, millega kaasnes kohe perepäev ja jõuluprogrammid. Uus mänguline näitusesaal võimaldab otsida vastuseid toomkirikuga seotud küsimustele ning kogu perel aega veeta.

Veebruaris avati toomkirikus rahvusülikooli 100. aastapäevaks loodud näitus „**Ars academica. Tartu Ülikooli kunstikogu**“, mis 2019-2020 oli eksponeeritud Kadrioru kunstimuuseumis. Paraku pidime muuseumi pärast avamiskampaania kohe sulgema, mistõttu näitusele jäi tagasihoidlikumaks, kui see oleks olnud tavatingimustes.

Maikuu avati kunstimuuseumis ajutine näitus „**Surma pale. Eluvägi surimaskides**“, mille juures tõstame esile õnnestunud meediakampaaniat, mis tõi näituse mitme kuu vältel erinevatesse kanalitesse. Näitusega kaasnes ka edukas publikuprogramm.

Traditsioonilise tähetorni õuenäitusega „**Uudiseid Marsilt**“ toodi vaataja ette põnevaid fakte Marsi kohta ning vanemaid ja uuemaid uudiseid Marsi uurimisest.

2020 juunis kunstimuuseumis avatud näitus „**Morgenstern 250. Kivilõikekunsti lummus**“ tuli sulgeda eriolukorra tõttu ette nähtust varem. Positiivse küljena võib välja tuua, et Eesti kunstimuuseumi Mikkelis muuseumi kasutab osa näitusest uue K. Morgensterni näituse loomiseks 2022. aastal.

Vt näituste kohta täpsemalt LISA 2.

HARIDUSTEGEVUS

Haridustegevuse üldised arengusuunad

2021. aasta haridusvaldkonda TÜ muuseumis mõjutasid üldised arengud ühiskonnas ja muuseumimaastikul, mis omakorda olid tugevas COVID-19 epideemia leviku mõjuväljas. Üldistavalt võib välja tuua kolm tendentsi: traditsiooniliste haridustegevuste mahu vähenemine, veebitegevuste arendamine ja laiendamine ning uute võimaluste ja tegevusvormide katsetamine. Nimetatud suunad avalduvad üldiselt ka haridustegevuse statistikat vaadates. Tabelist 1 nähtub, et võrreldes eelneva aastaga on pea kõik tegevused vähenenud, haridusprogrammide kasvu taga on veebitundide pakkumine.

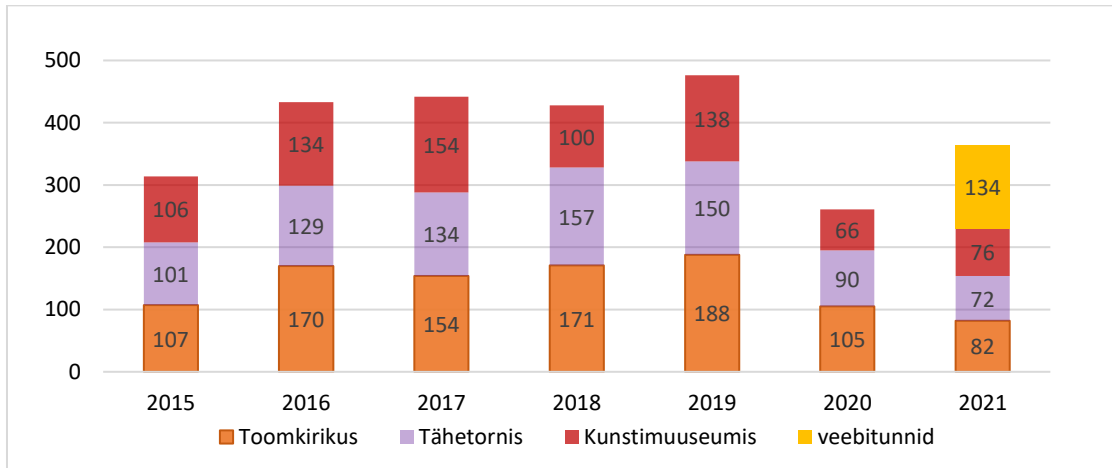
Teenuse nimetus	2019		2020		2021		Muutus programmide arvus 2021-2020
	Program- mide arv	Osalejate arv	Program- mide arv	Osale- jate arv	Program- mide arv	Osale- jate arv	
Haridusprogrammid	476	9250	261	4760	364	7120	103
Ekskursioonid õpilasgruppidele	44	1410	26	677	33	667	7
planetaariumietendused õpilasgruppides	25	4889	18	283	3	34	-15
HT eksperimendid	51	684	32	442	26	159	-6
HT laagrid	10	200	15	193	10	157	-5
HT konverents	1	712	1	950	1	531	0
Sünnipäevad	98	1041	33	478	14	219	-19
jõuluprogrammid					7	83	7

Haridustegevus arvudes 2019-2021.

Traditsioonilised tegevused

• haridusprogrammid

Muuseumis toimuvaid haridusprogramme viidi 2021. aastal läbi kokku 230, mis on 31 võrra e 12% vähem kui 2020. aastal

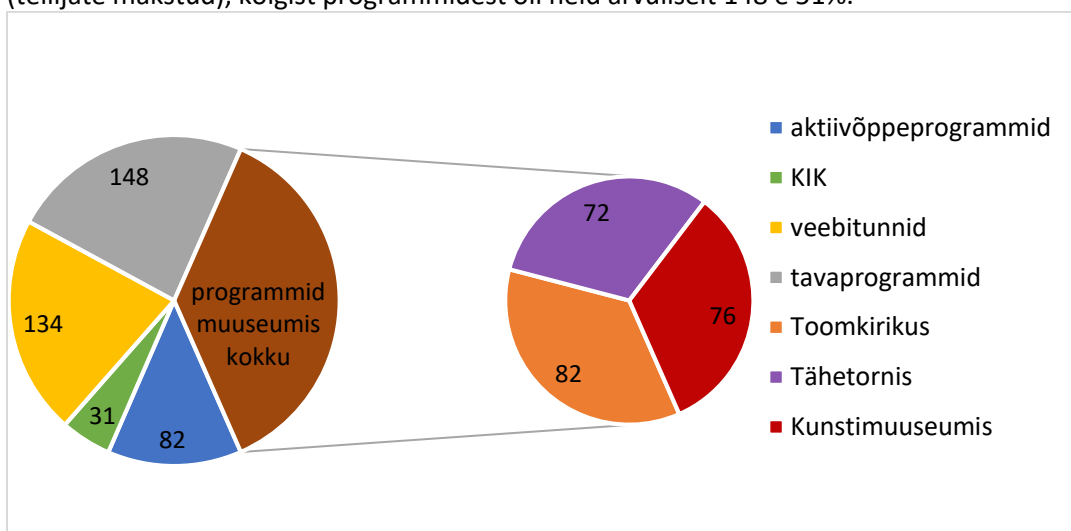

Haridusprogrammid TÜ muuseumis programmi toimumise asukoha järgi aastatel 2015-2021.

Arvuliselt viidi kõige enam programme läbi toomkirikus, kuid võrreldes eelnevate aastatega vähenes nende hulk 2020. aastaga võrreldes kõigist majadest kõige enam – 23 programmi ehk 22 % võrra. Selles valguses läks kõige paremini kunstimuuseumis, kus viidi läbi 76 programmi, mis on eelneva aastaga võrreldes 10 programmi ehk 15% võrra rohkem.

Programmide rahastuse vaates moodustasid sarnaselt eelnevate aastatega u kolmandiku muuseumi haridusprogrammidest Tartu linna rahastatud aktiivõppeprogrammid (82 ehk 36% muuseumis läbiviidud programmidest). 13,5% programmidest olid Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIKi) rahastusel. KIKi rahastatud programmide puhul väärub mainimist, et 2021. aasta sügisel esitatud taotluse tulemusena saime neljale programmile keskkonnahariduskeskuse poolt kvaliteedimärgise. Kokku on nüüd keskkonnahariduse lehel (keskkonnaharidus.ee) kümnest Tartu Ülikooli muuseumi programmist üheksal kvaliteedimärgis „läbimõeldud programm“.

Lisaks riigi või omavalitsuse rahastatud programmidele telliti muuseumist ka nõ tavaprogramme (tellijate makstud), kõigist programmidest oli neid arvuliselt 148 e 51%.

2021. aastal läbiviidud haridusprogrammid tüüpide (vasakpoolne ring) ja asukoha (parempoolne ring) lõikes.

Seoses uute näitustega töötati välja kaks uut haridusprogrammi „Maski mitu palet“ ja „Kuidas mõista MAALI maailma?“ ning töötati ümber „Kirik ja keskaja inimene“. Uutest haridusprogrammidest lisandus veel „Vana Egiptuse kultuur ja kunst“ (kunstimuuseumis) ning „Meie tervis on meie enda kätes“ (toomkirikus) ning Hullu Teadlase koolitund „Ained“ (varasemate „Keemiline maailm“ ja „Kromatograafia“ kombinatsioonina).

Tuleb nentida, et arvuliselt jäi 2021. aastal väikeseks ka teiste traditsiooniliste tegevuste – õpilastele läbiviidud ekskursioonide ja planetaariumietenduste arvud; epideemia tingimustes ei olnud võimalik pidevalt läbi viia HT eksperimendihommikuid või kasvatada sünnipäevapidude tellimusi.

- **linnalaagrid**

Statistiliselt mõjutas epideemia kõige vähem Hullu Teadlase linnalaagreid. Neid õnnestus läbi viia peaaegu tavapärasel määral. Kuigi kevadel tuli traditsiooniline laager asendada veebiväljakutsega,¹ sai nii suvekuudel (juunis ja augustis) kui ka sügisel koolivaheajal läbi viia laagriprogramme kokku kümnele lasterühmale. 2021. aasta suve ja teise poole laagritegevusi iseloomustab ebastabiilne täituvus, mille põhjuseks võivad olla nii haiguspuhangute ägenemine ja inimeste ettevaatlikkus kui ka erinevate tasuta laagrite rohkearvuline pakkumine. Ka TÜ muuseum esitas taotluse riigi rahastatud õpihuvilaagrite pakkumiseks ning saime rahastuse kaheks laagriks. 2021. aastal õnnestus ellu viia kolm õpihuvilaagri vahetust koostöös Tartu Luterliku Peetri kooli ja Peetri huvikooliga, 2022. aastasse lükkusid õpihuvilaagrid Tartu Kivilinna kooliga.

- **Osalemine messidel ja võrgustikes**

2021. aastal õnnestus oma muuseumi haridustegevust populariseerida osaledes:

- 1) Tartu Autovabaduse puiestee muuseumihariduse telgis kolm päeva tegevustega sisustades;
- 2) muuseumihariduse virtuaalmessil (KUMU korraldatud) augustis;
- 3) muuseumihariduse füüsilisel messil Tartus (TÜM korraldatud) augustis

2021. aasta suvel osales TÜ muuseum taas keskkonnahariduskeskuste külastusmängus H2O. Mänguleht oli toomkiriku näituste kohta, mängus osalejaid käis toomkirikust läbi u 100.

Jätkus koostöö teiste Eesti muuseumide haridusnimestega (veebikohtumised ja -koolitused kevadel 2021 nt e-õppematerjalide loomisest ja kasutamist, veebitundide kogemuste jagamisest jm). TÜ muuseumi esindaja võttis osa muuseumipedagoogide suvekoolist 2021. augustis Lääne-Virumaal. Koostöö vormiks teise mäluasutustega võib lugeda ka haridusosakonna osalemisi ERMi muuseumitunnis „Leiud keskaegsest jäätmekastist“ ning Rahvusarhiivi põgenemistoas Noora majas.

Veebitegevused

- **haridusprogrammid veebis**

2021. aasta märtsis kui koolid suunati distantsõppele ning muuseumid suleti, käivitasime TÜ muuseumis tasuta veebitundide projekti. Kolme nädala vältel (15.03-10.04) pakkusime tunde kõigist majadest (13 erinevat tundi), mida telliti 106 korda ligi 2000 õpilasele 46 koolist.² Programmide käigus kogutud tagasiside põhjal võib öelda, et populaarsuse taga oli nii hea ajastus kui ka asjaolu, et programmid olid kergesti kättesaadavad (tasuta, õpetajatele sobivatel aegadel). Tulemuseks oli intensiivne ja muuseumi kuraatoritele õpetlik kolmenädalane periood täis veebitunde kõigile haridusosakonna töötajatele. Selle projekti ulatuslikumast mõjust annab tunnistust ühelt poolt see, et kasvasid kõigi TÜ muuseumi hariduskuraatorite oskused ja kogemused veebitundide läbiviimiseks (ja arendamiseks), teiselt poolt on veebitunde tellitud ka pärast distantsõppe perioodi ka raha eest (2021. aasta vältel telliti 21 tasuta veebitundi). Veebitundide pilootprojekt nomineeriti ka Eesti Muuseumiühingu aastaauhinnale muuseumihariduse kategoorias kolme parima seas.

¹ Hull Teadlane kutsus lapsi üles erinevateks tegevusteks, vt <https://fb.watch/aG5-AhmEvX/>; <https://fb.watch/aG614iCxy5/>; <https://fb.watch/aG62Xlujwe/> ja <https://fb.watch/aG63SRsFV/>

² Veebitundide projektist lähemalt vt: Kreegipuu, T (2021). Muuseumid on kolinud veebi. Alatiseks. – *Õpetajate Leht*, 26.04. <https://opleht.ee/2021/04/muuseumid-on-kolinud-veebi-alatiseks/>

Veebitundide üheks suuremaks eeliseks on nende ligipääsetavus ning aja- ja ressursisäästlikkus. Seda kinnitab statistika – kui tavaprogramme tellinud kooligruppidest oli 62% Tartust, siis veebitundide puhul oli Tartust vaid 19% ning pea sama palju (18%) Harjumaalt samas kui tavaprogrammidest oli Harjumaa koolidest tellitud 5%. Ka on veebitunde tellitud linnadest ja maakondadest, kust füüsiliselt 2021. aastal muuseumisse üldse ei jõutud – Raplamaalt, Pärnust, Hiiumaalt ja Saaremaalt.

- **Õppematerjalid veebis**

Lisaks reaalses veebitundidele valmis ettesalvestatud videote ja interaktiivsete ülesannetega e-tund Vana-Kreeka kultuur 6. klassile. Valmis on ka videomaterjal analoogilise tunni koostamiseks gümnaasiumile. Jooksvalt on täiendatud e-õppematerjale e-koolikotis ning Tähetorni kodulehele said üles viimased materjalid Teeme+ projekti raames Elust kosmosejaamas ning Spacetube videote kasutamisest koolitunnis.

KIKi toel valmis seitse keskkonnateadlikkust tõstvat Hullu Teadlase videot, mis on kättesaadavad Youtube'is Hullu Teadlase kanalil (vt allpool).

Uued väljakutsed

- **haridusmess**

2021. aasta augustis korraldasime koostöös Eesti Kunstimuuseumiga üleriigilise muuseumihariduse messi, kus osales 22 muuseumit ja viidi läbi 17 töötuba õpetajatele. Kahjuks jäi õpetajate osalus oodatust madalamaks (49 õpetajat). Ürituse korralduse osas võib aga öelda, et suutsime koostöös kommunikatsiooniosakonnaga korraldada meelde jääva ja sisuka ürituse, osalejate tagasiside oli väga positiivne.

- **uus haridusklass**

Tänu muuseumide kiirendist saadud toetusele saime endise Toompoe tagumise ruumi ümber korraldada õpikeskkonnaks sobiva sisseadega. Ruum esimesel korrusel on mugav kasutamiseks sünnipäevadel ja alg- ning põhikooliprogrammides. Suurematele õpilasgruppidele ning gümnaasiumiklassidele pakume haridusprogramme näitusesaalides või väiksemates rühmades. Uue sisustusega haridusklass on leidnud aktiivset kasutust muuseumi siseselt nõupidamise- ja koosolekuruumina ning väljarenditava ruumina.

- **panustamine ürituste ja näituste korraldusse**

Seoses haridustegevuse vähenemisega panustas haridusosakond aktiivsemalt muuseumi ürituste ettevalmistusse ja läbiviimisse – kunstipikniku ettevalmistamisel, Teaduslinna väljapaneku ja sellega seotud tegevuste ettevalmistamisel, juba mainitud haridusmessi läbiviimine, tudengipäevad (viktoriin tähetornis), TÖF (koolikülalastused Teadlate Öö festivali nädalal, tähetornis teemaõhtu korraldamine), perepäev jõulude eel.

Haridusosakonna inimesed osalesid näituste kureerimisel – Marsi näitus tähetornis, Saladuste kamber toomkirikus ning 2022. aastal avatav lidamast-aadamast kunstimuuseumis.

- **hariduslikud trükised**

Hullu Teadlase konverentsi raames tuli leida asendustegevus Hullu Teadlase koolikülalastutele. Selles koostati teaduskastid katsevahendite ning õppematerjalide komplekt pisitrükisena.

Näituse Ars Academica juurde sai koostatud Kunsti vihik – hariduslik-meelelahutuslik joonistus- ja tegelusraamat lastele.

- **Jõuluprogrammid**

Aasta lõpus soodustasid olud uue teenuse – lasteaiarühmadele ja algklassidele suunatud jõuluprogrammide pakkumist toomkiriku uues näituseruumi Saladuste kambriga seoses. See on täienduseks juba traditsioonilistele jõulu töötubadele kunstimuuseumis. Osakonna koostöös töötasime välja programmi, mida telliti kokku 7 korda ja millest sai osa 83 last. Formaati töötas hästi ning väärrib jätkamist edaspidi

Hullu Teadlase tegevused

- **Hullu Teadlase sünnipäev**

1. mail ei saanud traditsioonilise rahvarohke üritusena korraldada. Selle asemel tegime koostöös TÜ Loodusmuuseumi, botaanikaia ja TÜ Spordihoonega tervitusvideo (https://fb.watch/aFisG_y_6x/);

lisaks sai terve maikuu – e Hullu Teadlase sünnipäevakuu – vältel TÜ muuseumis toomkiriku majas mängida Hullu Teadlase sünnipäevamängu (otsimismäng, auhinnaks jäätis).

- **Hullu Teadlase kabineti uuendamine**
Muuseumide kiirendi toel sai Hullu Teadlase kabinet uue eksponaadi – nn Elektriseina (idee autor Hull Teadlane, teostaja OÜ Levator), mis tutvustab vooluringi toimimise põhimõtet kuue erineva masina abil. Samuti on projekti raames tellitud kunstniku kavandid kabineti interjöörü ja valgustuse uuendamiseks.
- **Hullu teadlase konverents**
2020/21. õa toimus VII Hullu Teadlase teaduskonverents pealkirjaga „Säästa särtsu“. Teemaks oli elekter, osalejaid oli u 500 õpilast. Epideemia leviku tingimustes ei saanud Hull Teadlane teha tavapäraseid koolikülastusi, selle asemel ning ETAGi toel saatsime osalevatele koolidele (40) teaduskastid koos katsevahendite ja juhendmaterjalidega. Tulenevalt teemast tegime koostööd Eesti Energiaga – Eesti Energia osales lõppkonverentsil ettekandega, nende esindaja osales konverentsi žürii töös ning toetas auhindadega. Teaduskonverentsist saab lähemalt lugeda teadushuvihariduse portaalist miks.ee.³
Finaalüritus korraldati taaskord veebis – kõik žürii poolt väljavalitud osalejad said kutse teha oma uurimustöö kohta videoettekanne, millest omakorda panime lõpuürituse video (https://youtu.be/UcOOXK_I0BE)
- **Hullu Teadlase keskkonnateadlikkust tõstvate videote projekt**
2021. aastal jätkus 2020. aastal alustatud Hullu Teadlase keskkonnateadlikkust tõstvate videote projekt (KIKi rahastusel). Selle tulemusena valmis ja avaldati aprillis-mais 2021 Hullu Teadlase Youtube'i kanalil 7 keskkonnateadlikkuse tõstmisele orienteeritud videot.⁴ Jaanuari 2022 seisuga on neil u 1200 vaatamist.

Haridusosakonna projektid

- **Õpirände projekt Erasmus+ täiskasvanuhariduse vahenditest.**
Juba 2020. aastal rahastuse saanud õpirände projekti Taani, Hollandi ja Rootsi muuseumidesse, ei õnnestunud ellu viia ka 2021. aastal. Projekti on pikendatud ja õpireisid kavas ette võtta 2022. aasta esimeses pooles.
- **17. sajandi tudengikohver**
Uppsala ülikooliga 2020. aastal alustatud koostööst kasvas välja uus, laiema haardega projekt Tartu, Uppsala ja Helsinki ülikooli muuseumide, kohalike muuseumide ja koolide vahel pealkirjaga „Historical student stories for the modern students - building bridges over the ages and between Nordic and Baltic countries“. Projekti kaasrahastatakse Nordplus Horizontal vahenditest. Projekti raames valmivad Tartus ja Uppsalas õppevahendid koolidele – muuseumikohvrid 17. sajandi üliõpilase reisikirstuna koos õppematerjalidega füüsiliselt ja veebis.
Juunis 2021 toimus kolme ülikooli muuseumi koostöös 17. sajandi eluolu, teaduse ja ajaloo teemaline rahvusvaheline seminar. Sügisel jätkasime konkreetsemalt õppevahendi loomisega, milleks on moodustatud väiksem töögrupp (TÜM poolelt veab Kaarel Nõmmela). Projekt kestab 2022. aasta augustini.
- **INSA projekt „Saame kokku muuseumis“**
2021. aasta sügisel õnnestus ellu viia juba aasta varem Integratsiooni SA rahastatud projekt „Õppepäevade korraldamine Ida-Virumaa ja Lääne-Eesti gümnasistidele Tartu Ülikooli muuseumis“. Oktoobris toimus füüsiline õppepäev ligi 100 Haapsalu ja Sillamäe noore osalusel Tartus; teine õppepäev tuli üle viia veebi ning toimus detsembris Tartu ja Narva noorte kohtumine veebi õppepäeval. Projekti eesmärke ei õnnestunud täielikult täita – Tartusse ja muuseumisse nii palju noori tuua kui plaanis oli, ei olnud võimalik epideemia leviku tõttu. Siiski sai vähemalt osaliselt projekt läbi

³ Savolainen, A. (2021). Säästa särtsu – Hullu Teadlase VII teaduskonverents. Miks.ee - <https://www.miks.ee/uudised/saasta-sartsu-hullu-teadlase-vii-teaduskonverents>

⁴ Videod: [Äkki hävitame sääsed?, Jätku leiba!?](#), [Kuhu jõuab prügi?](#), [Kas meile jätkub joogivett?](#), [Kuidas tõestada kliimasoojenemist?](#), [Kas elekter on päriselt odav?](#), [Metsi tuleks päästa?](#)

viidud ning kokku u 150 noorele Tartut, ülikooli ja muuseumit tutvustatud ning neid omavahel kokku viidud.

- **Astrofotograafia**

2021. aasta sügisel käivitati alguse astrofotograafia konkursi projekt. Konkurss sai alguse 15.11.2021, lõpeb veebruaris 2022. Lisaks fotode konkursile kaasnevad sellega veebitunnid ja näitus.

EKSKURSIONID

Ekskursioonide maht vähenes märkimisväärselt seoses eriolukorra ja piirangutega ning nii välis- kui siseturismi kahanemisega.

Tartu Ülikooli muuseum toomkirikus

Kokku toimus 49 ekskursiooni, kus osales 697 inimest (2020. aastal toimus 70 ekskursiooni 816 inimesele). Ekskursioone viidi läbi enamasti eesti keeles, 49st 6 olid inglisekeelsed.

Tartu Ülikooli kunstimuuseum

Tartu Ülikooli kunstimuuseumis, aulas, auditooriumis ja kartseris toimus 40 ekskursiooni, millel osales 638 inimest (2020. aastal 70 ekskursiooni 589 osalejat). Ekskursioone viidi läbi valdavalt eesti keeles, u neljandik olid inglisekeelsed.

ÜRITUSED JA PROGRAMMID

2021. aastal toimus erinevaid üritusi ja programme, sh mitmed uudsed tegevused. Seoses epideemiaga katsetati uut formaati näituse avamiseks – „Ars Academica“ avamine toimus õues varemete vahel. Juunis toimunud Toomemäe kunstipiknik oli seotud Tartu linna päevaga ja oli mõneti ettevalmistus Toomemäe elavdamiseks, mida plaanitakse teha Tartu 2024 raames. Näituse „Surma pale“ publikuprogramm tõi inimesi kokku kuulama ja rääkima meid kõiki puudutavatel teemadel. Aasta lõpus avatud Toomkiriku kamber tõi majja jõulumeeleolu ning perepäeva ja jõuluprogrammid. Traditsioonilistest üritustest toimus Teadlaste Öö Festival, tudengipäevad ja Tähetorni ringi korraldatud loengusari tähetornis.

Vt täpsemalt toimunud ürituste ja publikuprogrammide kohta LISA 3.

TEADUSTÖÖ

Suur osa muuseumi 2021. aasta teadustegevustest oli seotud Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Kunstimuuseumi ühisprojektiga „Kunst või teadus“. Teadustöö baseerub peamiselt TÜMi teaduskollektsioonidel, mis on seotud õppe- ja teadustöö visualiseerimisega. Projekti esialgsed tulemused leiavad väljundi Kumu kunstimuuseumis 2022 avataval näitusel ning kogumik-kataloogis ning 2023. aastal TÜMi näitusesaalis.

TÜM oli partneriks Läti ülikooli kartserite uurimise projektile. Projekti rahastas Baltic-German University Liaison Office. Projekt koondas erinevaid Saksamaa ülikoole, mille juures on olemas ajalooline kartser. Projekti raames toimusid seminarid, kus tutvustati ülikoolide kartsereid ja uurimiseisu ja võimalusi eksponeerimiseks. TÜ kartseri kohta valmis 2021. aastal kolmekeelne raamatukäsikiri (Ird), mis ilmub 2022. aastal.

18. novembril 2021 toimus TÜMi aastakonverents „Tullio Ilometsa 100 aastat“. Konverentsi ettekanded publitseeritakse *Tartu Ülikooli ajaloo küsimuste* 50. juubelinumbris. Konverents on järgi

vaadatava UTTV-s⁵. Samal päeval esitleti ka 2020 koostöös TÜ raamatukoguga toimunud TÜM aastakonverentsi ettekannete põhjal koostatud *Tartu Ülikooli ajaloo* küsimuste 49. numbrit „Morgenstern ja tema aeg“.

Nagu 2020. aastal ei olnud ka 2021. aastal võimalik reisida, konverentsid toimusid veebis või lükati edasi. Mistõttu on ka varasemast vähem ettekandeid, kui siiski ilmus arvestatav hulk erineva kategooria publikatsioone.

Osaleti teadusprojektide kirjutamises, kirjutati ka ise teadusprojekte ja teaduse populariseerimise projekte ning kavandati uusi näituseprojekte.

Teadusprojektid

Teaduskollektsioonide rahataotlus Haridus- ja Teadusministeeriumile (rahastatud 45 500.00), Rahastus võimaldab säilitada teaduskogusid, teha restaureerimistöid ja katta osaliselt kogudega töötavate inimeste palgakulud.

Tartu Ülikooli kirjastamistoetus väljaandele *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi* nr 49 „Morgensterni aeg“ (rahastatud 1500.00).

Osalemine PUTi taotluse kirjutamises: Humanismist uushumanismi: humanitaaria väljakutsed Tartu Ülikoolis 19. sajandi 1. poolel ja Karl Morgenstern uushumanismi ideede levitajana (ei rahastatud).

Vt konverentsi „Tullio Ilometsa 100 aastat“ kava LISA 5, töötajate ettekannete kohta LISA 6, publikatsioonide nimekiri LISA 7.

HOIU- JA KOGUMISTÖÖ

Museaalide arv: 193784

Eksponeeritud museaalide arv: 7622

Veebis kirjeldatud museaalide arv: 186169

Veebis kättesaadavate digikujutisega museaalide arv: 79548

Kogude ülevaade ja juurdekasv

2021. aastal muusemi kogusse jõudnud näiteks TÜ eesti keele dotsendile Aino Valmetile (5.V1928-22.III1993) kuulunud esemeid, neurokirurg ja Tartu Ülikooli arstiteaduskonna professor Arvo Tikku negatiivide kogu, TÜ poolt saadetud kirjade ümbrikud, saadetud Soome põllumajandusteadlasele Kaarlo Teräsvuorile (1884-1977) Helsingisse. K. Teräsvuori töötas aastatel 1920-1922 Tartu ülikoolis taimekasvatuse professorina, "Maailm seljakotis. 100 aastat loodusteaduslikke ekspositsioone" jaoks kogutud esemed, mis olid kasutusel TÜ teadus- ja õppereisidel.

Jätkus varasema muuseumisse tulnud materjali vastuvõtmine (TÜ anatoomiainstituudist antropoloogiline klaasnegatiivide kogu, sisehaiguste kliiniku patsientide haiguslood, Elmar Kaldi negatiivide kogu, TÜ fotograafide negatiivi, erinevad õppeplakatite kogud). Jätkus töö digiteerimisprojektiga „Dokumendipärandi digiteerimine: Jäägem eestlasteks, aga saagem ka eurooplasteks (1860–1920)“ kunstipärandi, fotopärandi ja arhiivimaterjali alaprojektidega, mille I ja II etappi käigus on plaan muuseumile digiteerida ligi 500 000 kaadrit.

TÜMis on 193 784 museaali (kogud suurenenud 28218 museaali võrra), milles MuSi on sisestatud 186169 (96%), lisandunud 42382 kirjet.

Veebis kättesaadavate digikujutisega museaalide arv 79548 (41%), kokku digihoidlas 480056 faili seisuga 31.12.2020, pildistatud ja MuSi digihoidlasse lisatud 29879 ja „Dokumendipärandi

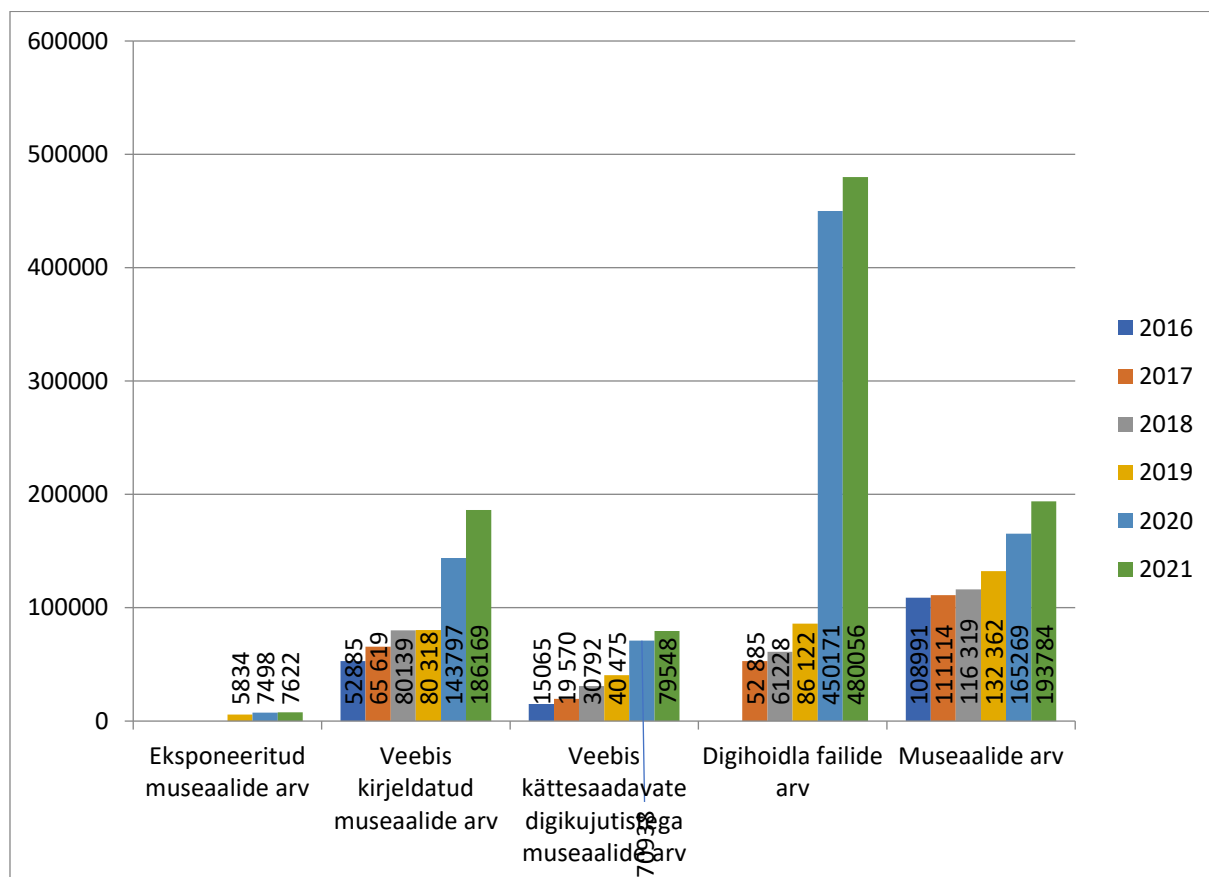
⁵ <https://www.uttv.ee/naita?id=32015>

digiteerimise" käigus lisatud failid). MuSis on pidevalt parandatud andmeid. Inventuur viidi osaliselt läbi ajaloolises meditsiinikogus, arhiivkogus, fotokogus.

TÜR ESTER kataloogis on 3098 eksemplari-, 2757 bibliikirjet. Digiarhiivis DSpace 3618 sissekannet 5935 foto, negatiivi, klaasnegatiivi kohta.

TÜ kultuurivaras anti kasutusse 64 objekti .

Vt. kogude juurdekasvu ja seisu kohta LISA 4.

TÜMi kogude areng 2016–2021.

Olulisem kogumistegevus

- RÜ 100 annetuste vastuvõtmine, töö jätkub järgmisel aastal. D. Uljanovi muuseumi ja Tudengimuseumi kogude ettevalmistamine valikuliseks arvele võtmiseks.
- Professor Arvo Tiku fotode ja negatiivide kogu korrastamine
- Õppetahvlite kogu korrastamine

Hoiustamistingimused

Hoidlatena kasutatakse:

7 ruumi hoones Jakobi 1 (1 ruumis on TÜ kultuurivara, kokku 546,6 m²)

4 ruumi hoones Lossi 25 (kokku 503,2 m²)

3 ruumi hoones Ülikooli 18 (kokku 153,8 m²)

Lisaks on kasutusel avahoidlana 2 ruumi ja 2 trepikoda hoones Lossi 25 (kokku 340,9 m²).

Museumil on 3 hoones kokku 14 (1203,6 m²) hoidlat. Sisuliselt võib avahoidlateks lugeda enamikku ekspositsioonipinda, kuna ekspositsiooni paigutatud museaalidel hoidlas koht puudub.

Hoiutingimuste parandamine 2021

- Jakobi 1 museaalide ümberpaigutamine ruumi saamiseks.
- Õhuniisuti tööshoidmine
- Vastavalt vajadusele nõuetekohaste säilitusümbriste valmistamine ja uutesse säilitusümbristesse pakendamine jooksvalt.
- Hoidlate suurpuhastus.
- Hoiutingimuste seire hoidlates ja ekspositsioonis (Jakobi 1, Lossi 3, Lossi 25, Munga 4, Ülikooli 18).
- Säilitustarvikute ja -vahendite ning puhastustarvikute (konserveerimisvahendid, karbid, arhiivlainepp, ümbrised jne) tellimine.

Objektide seisundi parandamine

- Korrastustöid tehtud 1433 objektile.
- Konserveeritud on 42 objekti

Kogude kasutamine**Kasutati kokku 35226 museaali.**

Muuseumikogu materjalidega tutvus 241 külastajat, nendest 47 asutusevälist. Kasutati/laenutati kokku 14721 museaali, millest 10267 kasutati asutuseväliste külastajate .

Uurimiseks ja õppetöökäsitatud 18742 objekti.

Näituste ettevalmistamiseks, eksponeerimiseks 5743 objekti. Tehti laenuis Eestis välja, näiteks Vene merelaevastiku ajaloo alane uurimistöo tarbeks jt.

MUISi digihoidlas kokku 895025 failikasutust ja 3029 faili allalaadimist.

Vt LISA 11.**Projektid**

Riigi Infosüsteemide Ameti 21.11.2018 käskkirjaga nr 1.1-2/18-154 kinnitatud struktuurivahendite projekt nr 2014-2020.12.03.18-0378 „Dokumendipärandi digiteerimine: Jäägem eestlasteks, aga saagem ka eurooplasteks (1860–1920)“.

- „Eesti fotopärand (klaas- ja filminegatiivid) 1900–1960“ 14 576 negatiivi.
- „Arhiivmaterjali digiteerimine“ II etapp 140000 kaadrit
- „Eesti fotopärand (klaas- ja filminegatiivid) 1900–1960“ II etapp 1400 negatiivi
- Esemad digiteerimine 700 eset a´ 2 kaadrit (kokku ca 1700 kaadrit)

Kogude muuseumisisese kasutamise, väljaandmise, hoiustamise, korrastamise ja inventuuride kohta saab detailse ülevaate MUISis.

Täideti 8 asutusevälist koopiategellimust (sh loeme ainult tellimusi, mis eraldi täideti, ei sisalda MUSI digihoidla suurte failide kasutamist).

Lisaks sellele on aasta jooksul on tehtud päringuid kogude kohta telefoni ja e-kirja teel ülikooli siseselt, Eestist ja väljastpoolt Eestit.

Ca 280 päringut on saanud vastuse.

Ekspositsioonid ja näitused on puhastatud.

Projekti „Dokumendipärandi digiteerimine: Jäägem eestlasteks, aga saagem ka eurooplasteks (1860–1920)“ käigus antakse avalikku kasutusse museaalides loodud digikujutised. Protsessis on palju suuremahulisi töid:

Arhiivmaterjalide vastuvõtmine, nummerdamine ja puhastamine ca 6 000 haiguslugu ja muud paberdokumenti.

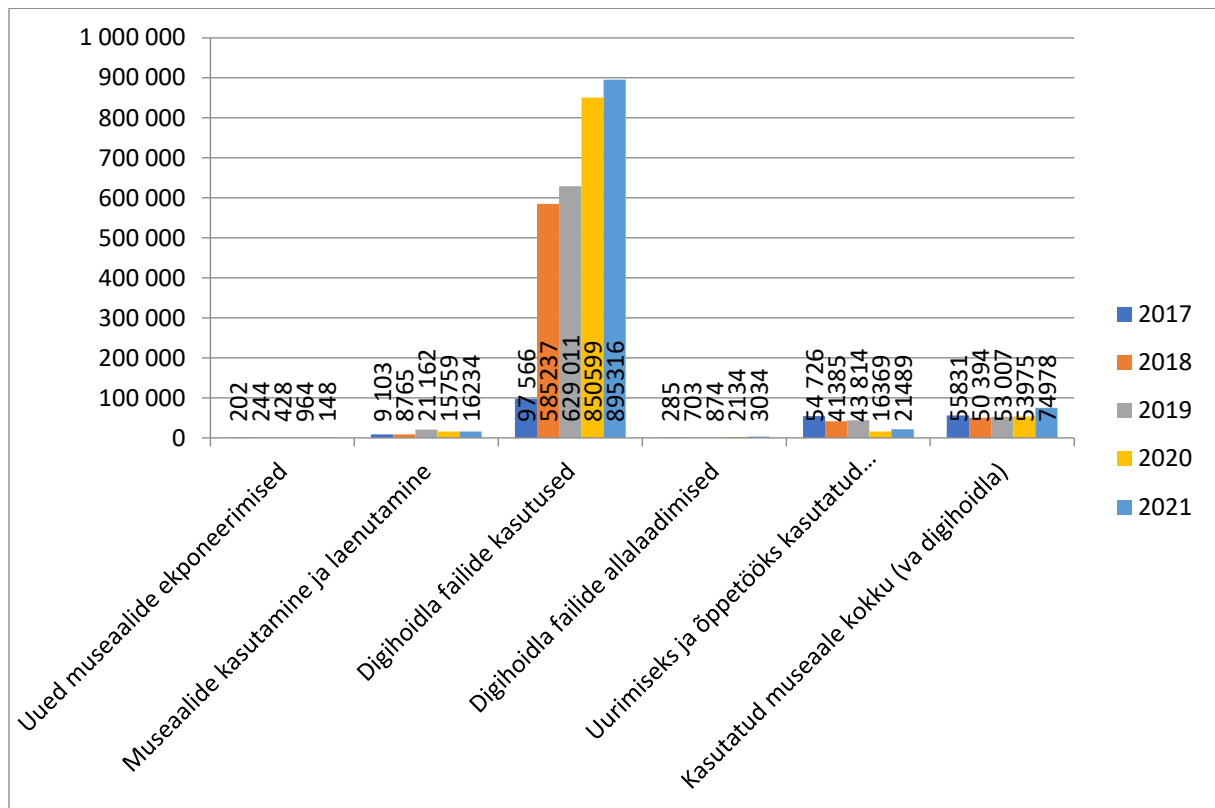
Arhiivmaterjalide inventuur peale digiteerimist ca 20 000 haiguslugu.

Ca 1400 klaasnegatiivide puhastamine, nummerdamine, pakendamine arhiivipüsivatesse ümbristesse.

Plastiknegatiivide nummerdamine ca 18000.

Plastiknegatiivide pakendamine arhiivipüsivatesse ümbristesse.

Museaalde kasutamise koguarv on arvestatud kõigi kasutamistega sh kõigi avahoidlates eksponeeritud museaalidega (va digihoidla failide kasutus).

Kogude kasutamine 2017–2021.

ÕPPETÖÖ, PRAKTIKAD JA JUHENDAMISED

Üliõpilased muuseumis

Üliõpilased külastasid muuseumit erinevate loengute ja seminaride raames, mida viisid läbi ülikooli õppejõud ja ka muuseumitöötajad. Kokku käis muuseumis 357 üliõpilast. Eriolukorra tõttu oli muuseum kevadel suletud ja sügissemestril esmalt eelistati distantsõpet ja aasta lõpus muutus see kohustuslikuks.

	Kõrgkool	Üliõpilaste arv 2020	Üliõpilaste arv 2021
Toomkirik	TÜ	33	162
Kunstimuuseum	TÜ	48	149
	EKA	22	34
	Tartu Kõrgem Kunstikool Pallas	21	12
Tähetorn	TÜ	6	
KOKKU		130	357

Üliõpilaste külastused muuseumisse õppetöö käigus.

Praktikandid ja vabatahtlikud muuseumis

Praktikapakkumisi uuendati kaks korda aastas muuseumi kodulehel ja edastati praktikate koordinaatorile instituutides. Koostööd arendati TÜ projektipraktika korraldajatega ja pakkumisi projektipraktikaks sisestati üleülikoolilisse praktikate vahendamise keskkonda Futulab. Esimese

projektpraktika raames valmistasid neli IT-tudengit haridusprogrammide broneerimise liidese, muuseumipoolne juhendaja oli Tiiu Kreegipuu.

Praktikat sooritas 2020. aastal 28 tudengit ja kutsekooliõpilast. Praktikant juhendas arvult ja tundide arvestuses kõige enam Anu Rae (kogude vastuvõtt, säilitamine, sisestamine MuSi jm tegevus). Teised praktikantide juhendajad: J. Anderson, M. Tuuling, V. Lell, I. Sahl (kogudega seotud tegevused); L. Leppik, K. Kalda (näitustega seotud tegevused); K. Valk, T. Kreegipuu (haridustegevused); M. Väinsar (konserveerimine).

Kool	Praktikantide arv			Praktikatunnid		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Tartu Ülikool	6	18	8	744 h	1374 h	552 h
Tartu Kutsehariduskeskus	1	7	7	234 h	1268 h	1638
Kõrgem Kunstikool Pallas	3	1	2	390 h	130 h	364 h
Tartu Tervishoiukõrgkool		1			72 h	
Eesti Maaülikool			1			160 h
Tartu Kunstikool			1			104 h
Vabatahtlik	4	2	1	120 h	220 h	220 h
KOKKU	14	28	20	1488 h	3064 h	3038 h

Praktikantide ja vabatahtlike töö muuseumis.

TOOMPOOD

Uued meened

- Poe kolimine ühte ruumi, ruumi ümber kujundamine, visuaalse materjali (sildid) uus kujundus.
- „Surimaskide“ meenete arendus. Uued meened: magnetid, riidest kotid, postkaardid.
- Muuseumi uudiskirjas on meenetel oma lehekülg.'
- Jõulukampaania novembris-detsembris

TURUNDUS JA KOMMUNIKATSIOON

Uudiskirja platvormi, kujunduse ja kontaktide uuendamine

- Üleminek uuele uudiskirjade platvormile Smaily. Nõustamine Smaily spetsialistide poolt, kuidas üles ehitada kontaktibaasi.
- Uute kujunduspõhjade loomine kirjadele. Aasta alguses kujundas muuseumile uued kirjad, mis oleksid kooskõlas stiiliraamatuga ja oleksid lihtsamini loetavad.
- Aktiivne kontaktide korje (veebi)üritustele registreerunute seas. Muuseumist huvitunute list sai täiendust 200 kontakti võrra.
- Õpetajate kontaktide baasi uuendamine. Õpetajate list varasemalt puudus, tänaseks on ca 600 kontakti.
- Igakuiste ürituste ja näituste kohta uudiskirjade saatmine.
- Vajaduspõhise intervalliga kirjad haridusvaldkonnale.

Stiiliraamatu vahetus

- Osalemine väljatöötamise aruteludes. Tagasisidestasime erinevaid arendusetappe ning oleme pidevas kontaktis uute kujunduste loomisel.
- Muuseumisiseste koosolekute kokkukutsumine.

Sisekommunikatsioon

Infokirjad ja iganädalased tervituskirjad muuseumi kollektiivile. Ele Loonde.

16.02 Muuseumitöötajate Vastlapäev. Vastlaliug Toomel, hernesupi ja vastlakuklite söömine ULA baaris. Ken Ird, Ele Loonde.

05.10 TÜ muuseumi kollektiivi õppereis Tallinna. Külastasime: KUMU uus püsinäitus, Tervisemuuseumi näitus „Palju õnne!“ ja Eesti Loodusmuuseumi „Hirmus armas nahkhiir“.

16.12 Jõulupeo korraldamine. Ele Loonde, Kadri Kaljurand, Ken Ird.

Astrofotokonkurss. Kärt Soieva, Ele Loonde.

Tegevused

- Projekti ettevalmistamine ja taotluse kirjutamine.
- Kommunikatsiooni koordineerimine.
- Algas piltide saatmise kampaania

Vaata meediakajastuste nimekirja LISA 9.

TARTU 2024 KULTUURIPALINNA PROJEKT

TÜMi Tartu 2024 projekti arendusfaasi üks etapp jõudis lõpule 2021, mil SA Tartu 2024 teatas kaasrahastamise otsuse. Jätkatakse kahe projektiosa arendamist, mis valmivad 2024. aastal ning kaasrahastuse otsimist. 2022-2024 töötatakse teadussaavutusi tutvustavate installatsioonidega „Elupäästjad“ ja toomkiriku valgustusprojekt.

PERSONALI ARENG

Personaalia

Kraadiõpe ja kõrghariduse omandamine

Anu Rae jätkab õpinguid doktorantuuris TÜ ajaloo ja arheoloogia instituudis.

Kadi Küng jätkab õpinguid doktorantuuris TÜ ajaloo ja arheoloogia instituudis.

Ken Ird jätkab õpinguid doktorantuuris TÜ ajaloo ja arheoloogia instituudis.

Kristiina Ribelus jätkab õpinguid doktorantuuris Eesti Kunstiakadeemias.

Kärt Soieva jätkas õpinguid füüsika bakalaureuseõppes.

Alex Savolainen jätkab BA/MSc integreeritud õpinguid Tallinna Tehnikaülikooli Tartu Kolledžis.

Klaus-Peeter Ladva jätkab MA õpinguid Tartu Ülikoolis.

Koolitused

TÜMi jaoks on oluline töötajate areng ja lai silmaring. Võimaluste piires toetatakse koolitustel osalemist. Lisaks korraldatakse organisatsioonisiseseid koolitusi vastavalt vajadusele kas valdkondade kaupa või kogu kollektiivile. 2020. aastal jäid ära mitmed kavandatud õppereisid (mobiilsustoetust ei olnud pandeemia tõttu võimalik kasutada) ja väljasõidud (Tallinna muuseumide külastus). Siiski säilis võimalus osaleda TÜ sisekoolitustel, mis toimusid aasta teises pooles veebi vahendusel. Ootamatult tekkinud eriolukord andis kahtlemata ka tõe inimesi ise end arenda erinevate veebivõimaluste kasutamise osas (nt Zoom, Teams jm).

Vt täpsemalt koolituste ja õppekäikude kohta LISA 8.

OSALEMINE TÖÖRÜHMADES JA ORGANISATSIOONIDES

Muuseumi töötajad osalevad erinevates erialaorganisatsioonides ja töögruppides.

Jaanika Anderson kuulub Coimbra grupi päranditöögruppi

Jaanika Anderson, Tiina Vint osalevad muuseumiterminoloogia töögrupis.

Lea Leppik kuulub haridus- ja teadusministeeriumi teaduskogude ekspertnõukogusse.

Külli Lupkin kuulub ICOM Eesti Rahvuskomitee juhatusse

Tiina Vint kuulub Eesti Muuseumide aastaauhindade püsinäituste hindamise komisjoni (esimees).

Mariann Raisma kuulub muuseuminõukogusse; Eesti muuseumide aastaauhinna ajutiste näituste hindamise komisjoni; samuti kuulus Tartu 2024 esitlusmeeskonda, European Museum Forum Eesti esindaja.

Terje Lõbu kuulub Eesti Muuseumiühingu juhatusse

Ken Ird Tartu ülikooli esindaja Tartu linnagiidide atesteerimisel

Kadi Küng kuulub Ajaloo- ja ühiskonnaõpetajate Seltsi

Lea Leppik on Tartu Linnamuuseumi nõukogu liige

Virge Lell on muuseumi töökeskkonnavolinik

TÜMi töötajad kuuluvad erinevatesse erialaorganisatsioonidesse: ICOM, UMAC, Eesti Muuseumiühing, Eesti Konservatorite Ühing, Õpetatud Eesti Selts, Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Ühendus, EKKÜ, SIC, Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Selts, Eesti Semiootika Selts, Eesti Koguhoidjate Ühendus.

ARENDEUS- HALDUS- JA MAJANDUSTEGEVUS

Uue riskianalüüsi koostamine ja tegevuskava täitmine

IT-vahendite uuendamine

Elektriprobleemide kaardistamine TÜMi kontoriruumides, parendustööde kavandamine 2022. aastaks (elektrijuhtmistiku korrastamine).

Lossi 25

TK varemete ekspertiis ja hooldus.

Heade mõtete pingid Toomel (tsitaatide paigaldus).

Toomkiriku saladuste kambri näituseruumi parendustöö

Uue haridusklassi arendamine 1. korrusel.

Uppsala 8

Korrastustööd

LISA 1. TÜMi külastajate struktuur

Toomkirik	Jaane	Veeb	Märts	Apr	Mai	Juuni	Juuli	Aug	Sept	Nov	Dets	2021	2020
Grupikülastus (haridusprogrammid, sünnipäevad jne)	20	54	0	0	226	371	120	82	301	233	214	1621	3334
Üsikkülastajad	114	199	0	0	98	265	414	372	131	70	92	1755	2086
Tasuta külastajad	68	134	0	0	72	117	171	125	119	98	78	982	1222
Välismaalased kokku	8	9	0	0	20	67	255	400	195	104	54	1112	1422
Välismaalaste grupid	0	0	0	0	0	0	16	33	23	0	1	73	64
Välismaalaste üsikkülastajad	8	9	0	0	20	67	239	367	172	104	53	1039	1358
Perekülastused	74	85	0	0	47	127	231	229	55	64	63	975	819
Üritused kokku	61	245	0	0	25	1443	390	746	1158	444	105	4617	3029
Muuseumiüritused	0	235	0	0	0	43	0	96	0	20	0	394	445
Rendiüritused	61	10	0	0	25	1400	390	650	1158	424	105	4223	2581
Majavälised üritused	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	3
	345	726	0	0	488	2390	1581	1954	1959	1013	606	11062	11093

Toomkiriku tornid					Mai	Juuni	Juuli	Aug	Sept					Kokku 2021	2020
Grupikülastus (haridusprogrammid, sünnipäevad jne)					94	175	66	0	0					335	251
Üsikkülastajad					194	383	586	402	169					1734	1794
Tasuta külastajad					63	136	140	95	102					536	376
Välismaalased kokku					24	109	288	431	121					973	1490
Välismaalaste grupid					0	0	0	0	0					0	0
Välismaalaste üsikkülastajad					24	109	288	431	121					973	1490
Perekülastused					96	213	269	152	93					823	822
Üritused kokku					0	0	0	0	0					0	24
Muuseumiüritused					0	0	0	0	0					0	24
Rendiüritused					0	0	0	0	0					0	0
Majavälised üritused					0	0	0	0	0					0	0
					471	1016	1349	1080	485			Kokku:		4401	3935

Kunstimuuseum, ei sisalda aula (1238), kartseri (1405), ajaloolise auditooriumi (238) külastust	Jaane	Veeb	Märts	Apr	Mai	Juuni	Juuli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dets	Kokku 2021	2020
Grupikülastus (haridusprogrammid, sünnipäevad jne)	59	0	0	0	222	300	0	127	69	679	426	427	2309	2050

Üksikkülastajad	24	45	0	0	95	116	225	170	86	108	39	42	950	812
Tasuta külastajad	17	8	0	0	75	71	63	83	94	65	37	14	527	394
Välismaalased kokku	2	0	0	0	2	7	80	181	127	79	29	42	549	334
Välismaalaste grupid	0	0	0	0	0	0	0	121	59	51	1	26	258	31
Välismaalaste üksikkülastajad	2	9	0	0	2	7	80	64	68	28	28	16	304	303
Perekülastused	5	39	0	0	22	60	109	83	22	58	12	12	422	455
Üritused kokku	0	0	0	0	0	0	0	30	185	66	104	0	385	819
Muuseumiüritused	0	0	0	0	0	0	0	0	20	30	28	0	78	140
Rendiüritused	0	0	0	0	0	0	0	30	165	36	76	0	307	705
Majavälised üritused	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	102	53	0	0	394	494	368	591	561	997	635	525	6089	4409

Tähetorn	Jaan	Veebr	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dets	Kokku 2021	2020
Grupikülastus (haridusprogrammid, sünnipäevad jne)	121	18	0	0	122	140	27	157	289	428	389	130	1821	2409
Üksikkülastajad	28	31	0	0	38	151	244	168	57	114	20	5	856	851
Tasuta külastajad	13	22	0	0	27	35	42	57	37	29	31	36	329	513
Välismaalased kokku	4	0	0	0	4	28	135	140	94	37	31	16	489	825
Välismaalaste grupid	0	0	0	0	0	0	7	24	0	0	0	0	31	45
Välismaalaste üksikkülastajad	4	0	0	0	4	28	128	116	94	37	31	16	458	780
Perekülastused	17	8	0	0	11	70	180	129	38	64	17	7	541	683
Üritused kokku	8	16	0	0	0	245	39	42	88	16	64	17	535	290
Muuseumiüritused	8	16	0	0	0	225	33	42	88	16	30	17	475	274
Rendiüritused	0	0	0	0	0	20	6	0	0	0	34	0	60	16
Majavälised üritused	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	187	87	0	0	191	609	487	564	565	624	535	204	4053	4888

LISA 2. TÜMi näitused 2021

Toomkirik

Ajutised näitused

18.02.2021–27.02.2022 „Ars Academica. Tartu Ülikooli kunstikogu“

Näitus toob vaatajate ette maale, graafikat ja skulptuure ülikooli muuseumi ja raamatukogu varadest, mis saadavad professoreid ja üliõpilasi igapäevaelus auditooriumide ja kabinetide seintel või on pikalt kogudes peidus olnud. Näitus räägib avameelselt akadeemilise kogu saatusest ja probleemidest, kunstitööde kogumise põhimõtetest, traditsioonidest ja tulevikuväljavaadetest. 02.11.2019–22.03.2020 oli näitust võimalik näha Kadrioru kunstimuuseumis.

Näituse meeskond

Kuraatorid: Ingrid Sakh, Tiina-Mall Kreem (Eesti Kunstimuuseum)

Kunstnik: Angelica Schneider

Tartu töögrupp: Anne Arus, Karoliina Kalda, Ele Loonde, Külli Lupkin, Marko Nõmmik, Tanel Nõmmik, Kristiina Ribelus, Moonika Teemus, Wako Värkstuba

Uued püsinäitused või nende uuendused

Alates juulist 2021 on Hullu Teadlase kabinet täienenud elektriseina ning Hullu Teadlase hologrammiga.

Uuenduse meeskond

Idee autor: Klaus-Peeter Ladva

Muuseumipoolne töögrupp: Karoliina Kalda, Tiiu Kreegipuu, Klaus-Peeter Ladva

Teostaja: Levator OÜ

Alates 14.12.2021 näitus „Toomkiriku saladuste kamber“ toomkiriku VI korrusel.

Näitus tutvustab toomkiriku ehituslugu, kirikuga seotud legende ja otsib vastuseid seitsmele saladusele. Uuritakse näiteks, milline võis kirik keskajal välja näha, kuhu kadus kõige tähtsam reliikvia, miks maeti pühakotta maha raiutud peaga mees ja miks on katedraali pühakud just Peetrus ja Paulus.

Näituse meeskond

Kuraatorid: Karoliina Kalda, Tiiu Kreegipuu, Mariann Raisma

Projektijuhid: Karoliina Kalda, Tanel Nõmmik, Mariann Raisma

Kujundaja: Mari Kurismaa

Graafilised disainerid: Mari Kaljuste, Maarja Roosi (TÜ kirjastus)

Meistrid: Tanel Nõmmik, Kristiina Ribelus, Anne Arus

Keeletoimetaja: Hille Saluäär

Tõlkija: Juta Ristsoo

Mööbel: Riksen OÜ

Trükk: Salibar OÜ

Interaktiivsed eksponaadid: Pult OÜ, Tanel Nõmmik, Pelle Nugis

Toomkiriku animatsioon ja virtuaalreaalsus: Blueray OÜ

Müntide ja kapiteelide 3D print: Archeovision OÜ

Legendid kogus: Katrin Alekand

Palveid loeb: preester Miguel Angel Arata Rosenthal

Heli: Ardo Ran Varres

Reliikviakast: Joanna Juhkam

Vaip: Lincona OÜ

Plaanid, joonised: Kaur Alttoa, Raul Vaiksoo, Kristo Vaiksoo, Regio OÜ

Remonttööd: Anton Pärnapuu OÜ, Elektrosystem OÜ, Hea Maja Pood, Joosep Kuusik, Põrandahunt OÜ, Wako Värkstuba OÜ

Kaastöölised: Eve Altkoa, Kaur Altkoa, Jaanika Anderson, Krista Andreson, Arvi Haak, Juhan Kilumets, Mauri Kiudsoo, Triin Käpp, Ele Loonde, Külli Lupkin, Madis Masing, Marlis Mallo, Martin Malve, Kersti Markus, Anu Mänd, Marge Nelk, Kerttu Palginõmm, Kadri Pärn, Anna Liisa Regensperger, Krista Sarv, Anti Selart, Moonika Teemus, Kristiina Tiideberg, Kaire Tooming, Maris Tuuling.

Tulnukas

13.07.2021–... kipsjäljend Tullio Ilometsa kätest

19.05.2020–12.07.2021 Värvides rebane

Külalisnäitused

20.10–21.11.2021 Mongoolia saatkonna ja Tartu Ülikooli koostöönäitus „**Hundred Glances at Mongolia. Mandala – The Temple of Secret Tantra. Photos and Ritual Objects.** Näitus oli pühendatud Mongoolia-Eesti diplomaatiliste suhete 30. aastapäevale ja seda eksponeeriti valges saalis molbertitel, vitriinides ning riputatuna akende ette.

13.09–04.10.2021 Rumeenia saatkonna näitus **Eesti-Rumeenia diplomaatiliste suhete 30. sünnipäevast.** Näitust eksponeeriti valges saalis molbertitel.

22.09.2020–10.01.2021 Riigikantselei stendinäitus **Jüri Uluotsast** valges saalis.

Näituse korraldajad: Tiit Noormets (Rahvusarhiiv), Riigikantselei.

Kunstimuuseum

Ajutised näitused

14.05.2021–18.03.2022 näitus „Surma pale. Elu vägi surimaskides“.

Näitus on pühendatud elu mälestustele ja väärtustele ning kutsub avastama surimaskide valmistamise fenomeni, mõtisklema meie seast lahkunute mälestamise ja neist maha jääva pärandi üle. Eksponeeritud on kolmandik Eesti mäluasutuste kogude surimaskidest. Ruumi on paigutatud 28 märkimisväärse kultuuri- ja teadustegelase elud, kelle hulka kuuluvad nt Aleksander Puškin, Immanuel Kant, A. H. Tammsaare, Oskar Luts, Netty Pinna ja Kalju Komissarov. Eraldi on esile tõstetud Tartu Ülikooli muuseumi ja Tartu Ülikooli raamatukogu kogudesse kuuluvad (Immanuel Kanti, Aleksandr Puškini, Eduard Viiralti, Gustav ja Aino Suitsu, Erns Öpiku, Gustav Tammanni ja Carl Christian Goebeli) surimaskid.

Näituse meeskond

Kuraatorid: Ken Ird, Anu Rae

Projektijuht: Ken Ird

Kunstnik: Kristjan Suits

Graafiline kujundaja: Katre Rohumaa (Tallinna Linnateater)

Toimikond: Anne Arus, Karoliina Kalda, Tiiu Kreegipuu, Ele Loonde, Külli Lupkin, Piibe Nõmm, Marko ja Tanel Nõmmik, Kristiina Ribelus, Külli Valk

Tölkijad: Katrin Avi, Ken Ird, Sofia Lutter, Malle Salupere, Dona Volkova

Keeletoimetajad: Sirje Toomla, Refiner Translations OÜ, Oksana Palikova

Video: Karoliina Kalda, Kristiina Ribelus, Margo Siimon (Ugala teater)

Trükitööd: reklaamibüroo Salibar, reklaamifirma Valge Kass

Mööbel: Random Solutions OÜ, reklaamifirma Valge Kass, Wako Värkstuba

Täname: Jaanika Anderson, Malle Ermel (TÜR), Merin Jõesaar, Eve Komissarov ja Ülle Konovalov (Ugala teater), Jaana Mäesalu (TÜR), Ülle Naur, Laura Nemvalts, Maarja Roosi (TÜ), Moonika Teemus (TÜR), Andres Tennus (TÜ).

16.06.2020–21.03.2021 näitus “Kivilõikekunsti lummus”.

Tartu Ülikooli kunstmuuseumi rajaja ja raamatukogu kauaaegse juhi 250. sünnipäevale pühendatud näitus, kus eksponeeriti üle 15 000 antiikse gemmi kipsist koopia. Näitusel anti ülevaade glüptika ajaloost, Karl Simon Morgensterni elust ja tegemistest ülikoolis, erinevatest kivilõikekunstis kasutatavatest materjalidest, töövahenditest ja gemmide valmistamisest.

Meeskond

Näituse kuraator-projektijuht: Jaanika Anderson

Kunstnik: Mari Kurismaa

Kujundaja: Mari Kaljuste

Haridusprogrammide koostaja: Külli Valk

Näituse meister: Tanel Nõmmik

Konservaator: Kristiina Ribelus

Tähetorn

Ajutised näitused

02.06.2021–... näitus „Uudiseid Marsilt“

Näitus Tähetorni õuel toob vaatajani uudiseid Marsi kohta kõige vanematest aegadest kõige uuemateni. Näiteks saab teada, milliste Eesti linnade nimed on antud Marsi kraatritele ning kes mõtles välja Marsi nullmeridiaani, kuidas tekkisid ja kadusid Marsi kanalid ning millise paanika põhjustasid Eestis sada aastat tagasi kuulujutud Marsi lõhkemisest.

Näituse meeskond

Koostajad: Lea Leppik, Kaarel Nõmmela, Kärt Soieva

Konsultandid: Jaak Jaaniste, Helle Jaaniste, Üllar Kivila, Priit Kull

Keeletoimetaja: Reet Väari

Kujundaja: Maarja Roosi

11.06.2020–01.06.2021 näitus „Hommikutäht“

Näitusega Tähetorni õuel tähistatakse Karl Simon Morgensterni 250. sünnipäeva. Saksa nimi Morgenstern tähendab tõlkes hommikutähte, millena tuntakse planeeti Veenus. Tähetorni aia näitus tutvustab planeeti Veenus ja selle uurimise lugu ning tähetornis tegutsenud astronoomide Johann Heinrich Mädleri ja Ernst Julius Öpiku osa selles.

Näituse meeskond

Koostaja: Lea Leppik

Kujundaja: Marge Nelk, Maarja Roosi

Meeskond: Regina Pala, Jaak Jaaniste

Näitused mujal

11.01.2021–26.11.2021 fotonäitus „Nägu noorus“ TÜ Delta keskuses.

Näitus jutustab tudengitest läbi rahvusülikooli saja aasta. Näitus on valminud Tartu Ülikooli muuseumi ja Eesti Rahva muuseumi koostööna.

Näituse meeskond: Külli Lupkin (Tartu Ülikooli muuseum), Merike Tamm (Eesti Rahva muuseum), Kristjan Raba (Eesti Rahva muuseum)

18.05-01.08.2021 Tartu Ülikooli ja Tartu Ülikooli muuseumi koostöös sündinud rändnäitus „Läbi kukkumiste tähtede poole“.

Näitus tõi vaatajate ette lood ülikooliga seotud inimestest, kes on julgenud riskida ja ebaõnnestuda ning püüelnud järjekindlalt tähtede poole. Näitus on inspireeritud 2021. aasta Tartu Ülikooli maine- ja sisseastumiskampaaniast ning soovist julgustada tulevasi sisseastujaid ebaõnnestumise hirmust üle saama ja valts eesmärkide nimel edasi pingutama.

Näituse meeskond

Kuraatorid: Lea Leppik, Terje Lõbu

Projektijuhid: Külli Lupkin, Marleen Otsus, Karl Vetemaa

Arhitekt: Sander Paljak

Graafiline disainer: Kert Viiart

Keeletoimetaja: Külli Pärtel

Tõlkijad: Ann Kuslap ja Merike Kala-Sikk

Näituse rändamine:

18.–30.05 Tallinna Telliskivi Loomelinnakus

01.–13.06 Viljandi Arkaadia aias

15.–27.06 Pärnu Iseseisvuse väljakul

29.06–11.07 Narva Raekoja platsil

13.07–01.08 Tartus Kaarsilla ja Raatuse tänava vahelisel pargialal

LISA 3. TÜMi üritused ja publikuprogrammid

19.02 „Ars Ulademica“. Näituse „Ars Academica“ avamine, toimus vabas õhus varemete vahel. Kaasatud „Ula baar“ ja DJ Ahto Külvet (Psyhhotek), reguleeritud korras sai külastada näitust. 200 inimest.

29.06. „Kunstipiknik“ Tartu linna päeval. Toomkiriku ümbruses kunstitöötoad: portreemaal (juhendaja Veiko Klemmer), krokii (juhendaja Maris Tuuling) paberikunsti (TYPA) ja kunstiteraapia (Kersti Kinks) töötoad. Toitlustust pakkusid Toome kohvik, Köömen, Jätisabi. Kohal 80 inimest. Juulis püstitati Toomemäele „Toome Teaduslinn“. Täiendati 2020. aastal esimest korda püstitatud teaduslinnakut. Lisandusid Kultuuride maja, kus sai tutvuda erinevate kultuuride tervitamiskommetega. Apteegis selgitati milliseid toimeid omavad erinevad ained, mida kasutatakse meditsiinis ning kerkis Ausammas Pärnale, kus sai teada, kuidas mõõdetakse puu vanust ja ümbermõõtu ning kvadranti abil mõõta puu kõrgust. Teaduslinna sai külastada igal ajal ja jooksvalt, sõltumata muuseumi lahtiolekuaegadest. Linnakut saab läbida eesti ja inglise keeles.

2021. aasta Teaduslinna rajasid Tartu Ülikooli muuseumi hariduskuraatorid Kärt Soieva ja Kaarel Nõmmela ja näituste spetsialist Karoliina Kalda. Projekti juhtideks olid Karoliina Kalda ja Külli Lupkin. Linnaku visuaalse kujunduse autor on kunstnik Liina Tepand ja ehitusmeister Tanel Nõmmik Tartu Ülikooli muuseumist. Teaduslinna valmimist toetasid Eesti Teadusagentuur ja Tartu linn. Mäng on eesti ja inglise keeles.

21.09 TÜ tudengite sügispäevad. Astronoomiateemaline mälumäng. 5 võistkonda. Tähetornis. Kaarel Nõmmik, Kärt Soieva.

24.09 TÖFF „Kas Marsil mandariine süüa saab“, teemaks toit kosmoses. 64 inimest. Tähetornis. Kaarel Nõmmik, Kärt Soieva.

Aastaläbi astronoomialoengud Tartu Tähetornis. Lea Leppik, Helle Jaaniste.

Kuu- ja päikesevaatlused Tähetornis. Kärt Soieva, Kaarel Nõmmik, Lea Leppik.

Kuraatoriekskursioonid „Surimaskide“, „Ars Academica“, „Kivilõikekunsti lummus. Morgenstern 250“ näitusel (k.a veebituurid)

21.10 publikuprogramm näitusel „Surimaskid“. Jaan Aru „Kas andekust saab voolida“ TÜ Kunstimuuseum. 30 inimest. Ken Ird.

25.11 publikuprogramm näitusel „Surimaskid“. Annika Laats „Leina mitu palet“. 25 inimest. Ken Ird.

19.12 jõuluootuse perepäev „Toomkiriku saladuste kambris“. Kuraatorite tuur, aardejaht, piparkookide kaunistamine, soovide kirjutamine jõulupuule. 50 inimest. Tiiu Kreegipuu, Marian Raisma, Kadri Kaljurand.

Tähetorni ringi loengud tähetornis 2021

19. jaanuar, Laurits Leedjärv ja Moorits Mihkel Muru, Astronoomia-aasta 2020

2. veebruar Tõnis Eenmäe, Eksoplaneedid

16. veebruar, Anu Rae, Meditsiiniline astroloogia

16. märts, Karmel Kai Murumaa, Kosmiline mikrolaine taustkiirgus ning mia see meile Univesrumi kohta räägib (veebis)

23. märts, Peeter Tenjes, Euroopa Kosmoseagentuur (veebis)

13. aprill, Rauno Gordon, TPI satelliitide käekäigust

27. aprill, Martin Vällik, Kus ja kuidas kulgeb Kuu

28. september, Kadri Tinn, Sügistaevas 2021

5. oktoober, Lea Leppik, Kes ja kuidas mõõtsid Struve (Balti) kaart

19. oktoober, Kaarel Nõmmela, Kuidas 2021 Marsi uurimisel ajalugu tehti

2. november, Maret Einasto, Galaktikate superparved - kosmilise võrgustiku suurimad struktuurid

16. november, Mihkel Pajusalu, Kosmosetehnoloogilistest ettevõtmistest Tõraveres

30. november, Tõnu Viik, Ilveste akadeemia

14. detsember, Enn Kasak, Taeva ja põrgu topograafiast

LISA 4. Kogude juurdekasv ja seis

Ajalooline astronoomia-matemaatika kogu 748 (ÜAM AjAM)* – sh juurdekasv 8

Ajalooline esemeline kogu 8684** (ÜAM Aj) – sh juurdekasv 1548

Ajalooline füüsika-keemia kogu 4483 (ÜAM AjKF) – sh juurdekasv 12

Ajalooline kunstikogu 907 (ÜAM AjK) – sh juurdekasv 1

Ajalooline meditsiinikogu 14047 (ÜAM AjM) – sh juurdekasv 8

Arhiivkogu 63576 (ÜAM Ar) - sh juurdekasv 8694

Fotokogu 67882 (ÜAM F ja KMM F) - sh juurdekasv 17947

Skulptuurikogu 474 (KMM S)

Gemmide valandid 19 093 (KMM GE)

Mündivalandite kogu 3509 (KMM Nv)

Graafikakogu 7765 (KMM GR)

Joonistuste kogu 551 (KMM JO)

Maalikogu 275 (KMM MA)

Ikoonikogu 228 (KMM IK)

Antiikoriginaalide kogu 152 (KMM A)

Numismaatikakogu 336 (KMM N)

Bonistika 123 (KMM B)

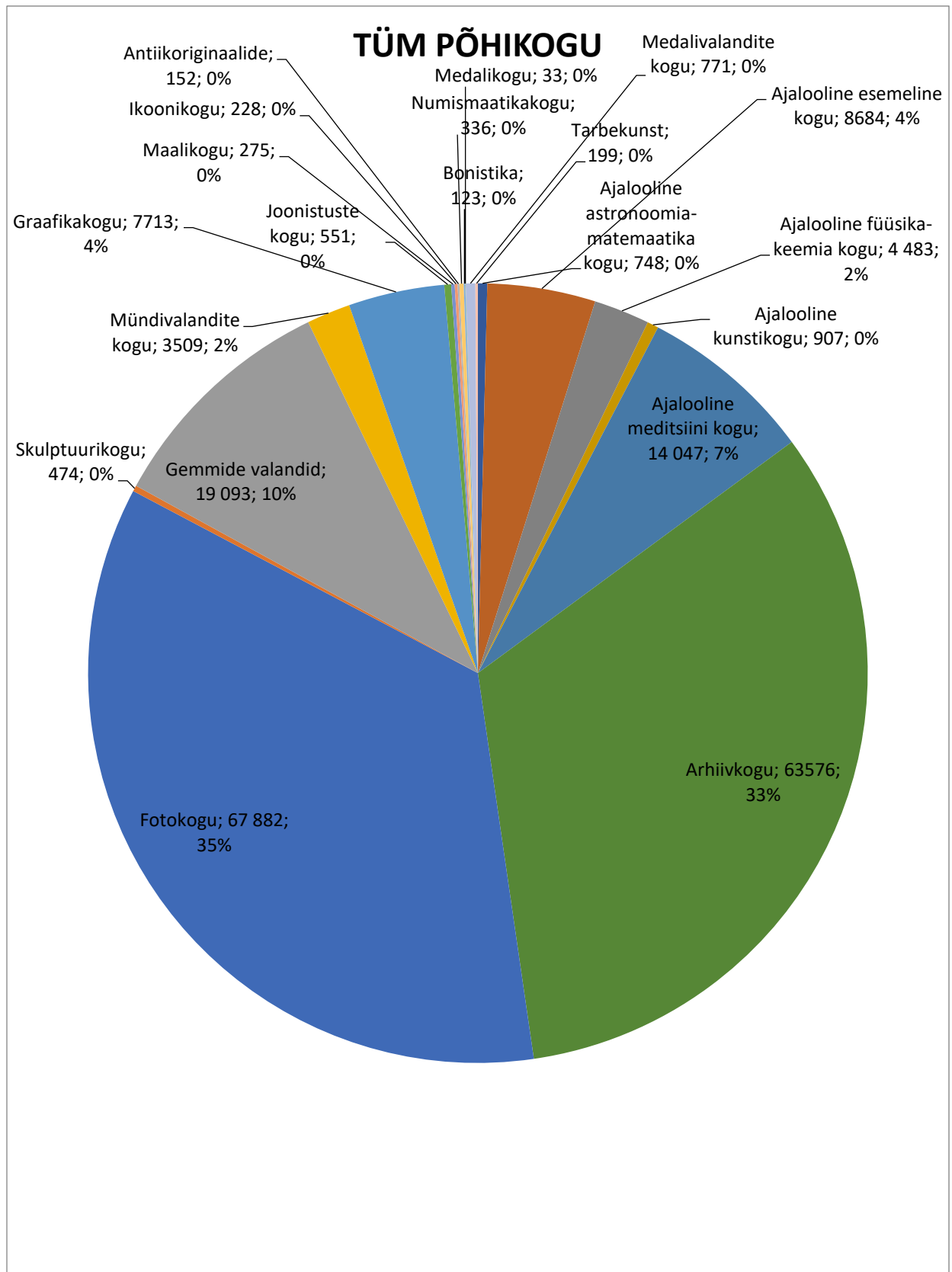
Medalikogu 33 (KMM ME)

Medalivalandite kogu 771 (KMM Mv)

Tarbekunstikogu 199 (KMM TK)

*allajoonitud kogudes on retrospektiivne sisestamine MuSiS lõpetatud.

** ÜAM_Aj museaalide arv on vähenenud vaatamata juurdekasvule, kuna varasemalt siia kogusse määratud museaalid on inventeerimise käigus määratud teistesse kogudesse.

TÜ muuseaalid on jagatud 20 alakogusse, millest 16 on MuSi retrospektiivselt sisestatud.

LISA 5. TÜMi aastakonverentsi (18.11.2021) „Tullio Ilometsa 100 aastat“ kava

Jaak Järv ja Gerda Raidaru. **Tullio Ilometsa "jalajälg" Tartus**

Signe Vahur. **Analüütilise keemia kultuuriväärtuste uuringute töögrupi arengulugu**

Ründo Mülts. **"Paar palvid Eesti ärksamatele poegadele ja tütardele." Koduloo uurimise ja uurija rollist rahva mälu järjepidevuse kandjana**

Jaan Tamm. **Tullio Ilomets – igiliikur**

Terje Lõbu. **Tullio Ilomets – Tartu Ülikooli pärandi talletaja**

Matti Laan. **Tullio Ilomets ja AMSi vilistlasklubi**

Malle Ermel. **Tullio Ilomets ja TÜ raamatukogu**

Jaak Ilomets. **Fotodel ja fotodest**

LISA 6. TÜMi töötajate ettekanded ja loengud

Jaanika Anderson. Loeng „Kunstikogust kunstimuuseumiks“, Vaba Akadeemia, 12.02.2021.

Jaanika Anderson. Loeng „Vanakreeka keraamika I“, Vaba Akadeemia, 23.07.2021.

Jaanika Anderson. Loeng „Vanakreeka keraamika II“, Vaba Akadeemia, 29.10.2021.

Ken Ird. Ettekanne veebiseminaril „Das Studentenkarzer-Phänomen im Kontext der europäischen Universitätsgeschichte“, Läti Ülikool, 07.09.2021.

Tiiu Kreegipuu. Ettekanne-töötuba „TÜ muuseumilt koolidele“ ning osalemine paneelis „Kultuurirantis – mis, miks ja kuidas?“. Muuseumihariduse virtuaalne infopäeva „Õppekäik? Muuseumisse!“ 26.08.2021.

Tiiu Kreegipuu. Korraldaja ja moderaator Uppsala, Helsingi ja Tartu ülikoolide muuseumide ühisseminaril „„Stories from 17th century Swedish University Cities“, 16.06.2021

Lea Leppik. ERMi konverents nakkushaigustest „Jumala viha ja juudasitt“ ettekandega „Tartu veevärk ja imikute suremus“ 02.06.2021.

Lea Leppik. Ettekandega „Great Meridian Circle of Dorpat“. XL Scientific Instrument Symposium “Giants, Dwarfs and Scientific Instruments” 31.07.2021.

Lea Leppik. Loeng „Kes mõõtis Struve kaart“. Tartu tähetorn, 5.10.2021

Terje Lõbu, ettekanne „**Tullio Ilomets – Tartu Ülikooli pärandi talletaja**“, konverents Tullio Ilometsa 100 aastat Tartu Ülikooli muuseum, 18.11.2021.

Terje Lõbu. Ettekanne „Tullio Ilomets – Tartu Ülikooli pärandi ja mälu talletaja“. Koerus 18.07.2021

LISA 7. TÜMI töötajate teadusartiklid ja populariseerivad artiklid**1.1**

Leppik, Lea (2021). Epi Tohvri: Georges Frédéric Parrot. Tartu Keiserliku Ülikooli esimene rektor [Georges Frédéric Parrot. Der erste Rektor der Kaiserlichen Universität Dorpat]. Forschungen zur baltischen Geschichte (209–214). Paderborn: Brill. DOI: [10.30965/9783657793365_017](https://doi.org/10.30965/9783657793365_017).

1.2

Anderson, Jaanika (2021). Karl Morgensterni aegne kunstimuuseum ülikooli peahoones. Tartu Ülikooli Ajaloo Küsimusi, 49, 143–149.

Kriis, Leili (2021). Fotograafi luulealbum: Gedichte von Charles Borchardt. Tartu Ülikooli Ajaloo Küsimusi, XLIX, 124–140.

Kalling, Ken; Leppik, Lea (2021). Arstide töölesuunamine Eesti NSVs. Tartu Ülikooli Ajaloo Küsimusi, 49, 101–123. DOI: [10.15157/tyak.vi49.18381](https://doi.org/10.15157/tyak.vi49.18381).

Leppik, Lea (2021). Tartu ülikooli üldise õpetajate instituudi kaasdirektorid Jäsche ja Pöschmann ning nende pedagoogilised vaated. Tartu Ülikooli Ajaloo Küsimusi, 49, 57–74. DOI: [10.15157/tyak.vi49.18379](https://doi.org/10.15157/tyak.vi49.18379).

Ingrid, Sakh (2021). Morgensterni ja Liphart. Kahe kunstitähe tegutsemisest samas ajas ja ruumis. Tartu Ülikooli Ajaloo Küsimusi, 49, 47–56.

2.1

Lukas, Liina; Aabrams, Vahur; Friedenthal, Meelis; Friedenthal, Tiina-Erika; Kaju, Katre; Kala, Tiina; Kaur, Kairit; Klöcker, Martin; Leppik, Lea; Lukas, Liina; Mänd, Anu; Piirimäe, Pärtel; Plath, Ulrike; Põldvee, Aivar; Reimo, Tiiu; Šemeta, Aiga; Undusk, Jaan; Viiding, Kristi (2021). Balti kirjakultuuri ajalugu I. Keskused ja kandjad. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

3.1

Anderson, Jaanika (2022). The role of the university museum in museum education: the example of the University of Tartu Museum. In: Sinner, Anita; White, Boyd; Osler, Trish (Ed.). Artful Xchanges: Propositions for Museum Education (x-x). Intellect Ltd [ilmumas].

3.3.

Anderson, Jaanika; Konsa, Kurmo; Ots, Grete; Peets, Heige; Pius, Reet; Savomägi, Katrin; Siidirätsep, Sille; Turu, Janika; Vahur, Signe; Volber, Helen (2021). Muuseumisõnastik. Säilitamine ja konserveerimine.

4.1.

Lea Leppik, Sirje Toomla (Toim.) (2021). Morgenstern ja tema aeg. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi (1–180). Tartu. DOI: [10.15157/tyak.vi49](https://doi.org/10.15157/tyak.vi49)

6.3.

Anderson, Jaanika (2021). Naised tungivad muuseumi. Sirp, 28, 26.03.2021.

Rae, Anu (2021). Vaimuhaigete kaitsepühak Dymphna. Sirp, 40, 13.

Rae, Anu (2021). Pilguheit minevikku – 19. sajand muutis meditsiini teaduseks. ERR Novaator.

Ribelus, Kristiina; Anderson, Jaanika (2021). Kipsvalandid muuseumikogudes ja kodus. Pööning, 1 (24), 83–86.

6.7.

Rae, Anu; Sakh, Ingrid (2021). Kirurgia ja kunst Tartu Ülikoolis. Mürileht.

LISA 8. Koolitused ja õppekäigudTÜ muuseumi korraldatud koolitused kõikidele töötajatele

- 27.01 ekskursioon Tartu ülikooli raamatukogus näitusel „Tartu klassik. Karl Morgenstern 250“
- 05.10 TUM õppekäik Tallinna muuseumitesse
- 03.11 näituse ühisküllastus „Elu esiküljel. Eesti ajalehed 1821–2021“ Tartu ülikooli
- 06.10 ülikoolisene koolitus andmekaitse ja infoturbe teemal

Muud koolitused

- 03. 03, 19. 05, 07. 10 Koguhoidjate ühenduse koosolekud-õppepäevad (Lõbu)
- 13. 01, 10. 02, 10. 03, 5. 04, 12. 05, 8. 12 EAA uurijatunnid (Lõbu)
- Veebruar-aprill (iga kolmapäev) loengusari „Etnogeneesi arheoloogia“, korraldaja TÜ ajaloo ja arheoloogia instituut (Lõbu)
- 14. 03, 11. 03, 25. 03 korraldaja Motor OÜ seminarid (Lõbu)
- 06. 04, 18. 05, 14. 12 ICOM Eesti korraldatud seminarid (Lõbu)
- 29.10 osalemine kuulajana Eesti Rahva Muuseumi teadusseminaril „Milleks muuseumile teadus?“ (Ird, Lõbu, Anderson)
- 29.01 seminaripäev disainifirmas Neway (Anderson, Ird, Raisma, Lupkin, Loonde, Kreegipuu, Kalda, Lupkin)
- 07.09, 05.11 osalemine seminaril Läti ülikooli muuseumi projekti „Das Studentenkarzer-Phänomen im Kontext der europäischen Universitätsgeschichte“ raames (Anderson, Ird)
- 22.09 Herderi instituudi arhiivi tutvustus (Ken Ird)
- 15.10 enesekehtestamise ja piiride seadmise koolitus (Ird, Loonde, Lupkin)
- 29.10 osalemine kuulajana Tartu linnamuuseumi 39. linnaajaloo päeval „Kalmistud, lein ja leiud: surmakultuurist Tartus keskajast ärkamisajani“ (Ken Ird)
- 09.12 konfliktide lahendamise koolitus (Ird)
- 13.12 Eesti Punase Risti Seltsi esmaabi täiendkoolitusel (Lell)
- 30.08–02.09 EKA korraldatud rahvusvahelisel õpitoal osalemine Tallinnas ja Koeru kirikus: Cleaning workshop of stone objects and wall paintings. From theoretical approaches to practical assessment (Ribelus)
- 19. – 20.10 EKÜ VIII teadusseminaril osalemine ERMis: Materjalide maailm (Arus, Ribelus)
- Osalemine veebiloeng-demonstratsioonil Jaapani puulõiketrükist „Tere tulemast pikaegse traditsiooniga Edo puulõiketrüki maailma“ (Arus)
- Google Analyticsi koolitus ülikooli välisveebi haldajatele, Google'i koolitus: müüki edendavad veebilehed; Google'i koolitus: otsingumootori turundus Google Adsis; Google'i koolitus: videoturundus, Google Analyticsi koolitus ülikooli välisveebi haldajatele (Loonde)
- Veebitekstide koostamise koolitus (Loonde)
- SEO koolitus ülikooli välisveebi haldajatele (Loonde)
- Disainmõtlemise tööriistad arendustöös (Loonde)
- "Kaugkoosoleku juhtimine" (Lupkin)
- "Kokkuvõtvad vestlused juhile" (Lupkin)

LISA 9. Meediakajastuste nimekiri

- 15.12.2021 ERR raadiouudised. Lugu toomkiriku saladuste kambri avamisest.
- 15.12.2021 ETV „Aktuaalne kaamera“
- 15.12.2021 Tartu Postimees „Toomkiriku ajalooliste saladuste kambri peitub õudne must auk“
[https://tartu.postimees.ee/7408646/toomkiriku-ajalooliste-saladuste-kambri-peitub-oudne-must-
auk](https://tartu.postimees.ee/7408646/toomkiriku-ajalooliste-saladuste-kambri-peitub-oudne-must-
auk)
- 14.12.2021 Tartu Postimees „Tartu ülikooli muuseumis saab näha toomkiriku saladuste kambrit“
[https://tartu.postimees.ee/7408080/tartu-ulikooli-muuseumis-saab-naha-toomkiriku-saladuste-
kambrit](https://tartu.postimees.ee/7408080/tartu-ulikooli-muuseumis-saab-naha-toomkiriku-saladuste-
kambrit)
- 13.12.2021 ERR „Selgusid muuseumiroti nominendid“ [https://kultuur.err.ee/1608433799/selgusid-
muuseumiroti-nominendid](https://kultuur.err.ee/1608433799/selgusid-
muuseumiroti-nominendid)
- 13.12.2021 Pealinn „Muuseumiroti nominendid on valitud“
<https://pealinn.ee/2021/12/13/muuseumiroti-nominendid-on-valitud/>
- 05.12.2021 ERR „Tartu Ülikooli muuseumis saab tutvuda keskaegse toomkiriku saladustega“
[https://kultuur.err.ee/1608426227/tartu-ulikooli-muuseumis-saab-tutvuda-keskaegse-toomkiriku-
saladustega](https://kultuur.err.ee/1608426227/tartu-ulikooli-muuseumis-saab-tutvuda-keskaegse-toomkiriku-
saladustega)
- 05.12.2021 Tartu Postimees „Toomkiriku saladused tulevad ilmavalgele“
<https://tartu.postimees.ee/7401086/toomkiriku-saladused-tulevad-ilmavalgele>
- 02.12.2021 kodustiil.postimees.ee „Tartu Ülikooli muuseum avab toomkiriku saladuste kambri“
<https://tartu.postimees.ee/7401086/toomkiriku-saladused-tulevad-ilmavalgele>
- 01.12.2021 Tartu Postimees „Enn Põldroos pani nõukogude ajal pannoole ülikooli loo“
<https://leht.postimees.ee/7397974/enn-poldroos-pani-noukogude-ajal-pannoole-ulikooli-loo>
- 01.12.2021 Eesti Kirik „Leinaga on nagu armastusega“ [http://www.eestikirik.ee/leinaga-on-nagu-
armastusega/](http://www.eestikirik.ee/leinaga-on-nagu-
armastusega/)
- 01.12.2021 Tartu Postimees „Tartu aasta tegu selgub rahvahääletusel“
<https://tartu.postimees.ee/7398284/tartu-aasta-tegu-selgub-rahvahaaletusel>
- Detsember 2021 Universitas Tartuensis „Tundmatud lood Toomemäelt“
<https://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/4162>
- Detsember 2021 Universitas Tartuensis „Üle inimpõlve ulatuvate väärtuste kandja“
<https://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/4163>
- 24.11.2021 60pluss.postimees.ee Annika Laats mõtiskleb Tartu Ülikooli kunstimuuseumis leina mitme palge üle“ [https://60pluss.postimees.ee/7392716/annika-laats-motiskleb-tartu-ulikooli-
kunstimuuseumis-leina-mitme-palge-ule](https://60pluss.postimees.ee/7392716/annika-laats-motiskleb-tartu-ulikooli-
kunstimuuseumis-leina-mitme-palge-ule)
- 27.11.2021 ERR „Tartu kultuskõrts Zavood pidas viimase peo“
<https://menu.err.ee/1608418124/tartu-kultuskorts-zavood-pidas-viimase-peo>
- 22.11.2021 Õpetajate Leht „Tartu Ülikooli muuseum pakub detsembris maagilist jõuluprogrammi „Toomkiriku saladuste radadel““ [https://opleht.ee/2021/11/tartu-ulikooli-muuseum-pakub-
detsembris-maagilist-jouluprogrammi-toomkiriku-saladuste-radadel/](https://opleht.ee/2021/11/tartu-ulikooli-muuseum-pakub-
detsembris-maagilist-jouluprogrammi-toomkiriku-saladuste-radadel/)
- 20.11.2021 Postimees AK „Ajaloolised lepingud: Laidoneri kingitud savitahvlil on 3100 aastat vana leping“ [https://arvamus.postimees.ee/7388139/ajaloolised-lepingud-laidoneri-kingitud-savitahvlil-
on-3100-aastat-vana-leping](https://arvamus.postimees.ee/7388139/ajaloolised-lepingud-laidoneri-kingitud-savitahvlil-
on-3100-aastat-vana-leping)
- 18.11.2021 Järva Teataja „Ülikooli muuseumi tänane aastakonverents keskendub Tullio Ilometsale“
[https://jarvateataja.postimees.ee/7387157/ulikooli-muuseumi-tanane-aastakonverents-keskendub-
tullio-ilometsale](https://jarvateataja.postimees.ee/7387157/ulikooli-muuseumi-tanane-aastakonverents-keskendub-
tullio-ilometsale)
- 16.11.2021 Õpetajate Leht „Tartu tähetorn kuulutas välja astrofotokonkursi“
<https://opleht.ee/2021/11/tartu-tahetorn-kuulutas-valja-astrofotokonkursi/>
- 16.11.2021 Postimees „Tartu tähetorn kuulutas välja astrofotokonkursi“
<https://www.postimees.ee/7386715/tartu-tahetorn-kuulutas-valja-astrofotokonkursi>

- 15.11.2021 Tartu Postimees „Ülikooli mäluasutused tähistavad akadeemilise pärandi päeva“
<https://tartu.postimees.ee/7385944/ulikooli-maluasutused-tahistavad-akadeemilise-parandi-paeva>
- 13.11.2021 Raadio Elmar. Intervjuu Kärt Soievaga astrofotokonkursi teemadel
- 10.11.2021 Eesti Kirik „Surimaskid Tartu ülikooli kunstimuuseumis“ (ainult paberlehes)
- 08.11.2021 Õpetajate Leht „Hullu Teadlase VIII teaduskonverents kutsub uurima heli ja müra“
<https://opleht.ee/2021/11/hullu-teadlase-viii-teaduskonverents-kutsub-uurima-heli-ja-mura/>
- 30.10.2021 Eesti Ekspress „Eesti kultuuri- ja teadustegelaste surimaskid: maski võtmine peab käima väga ruttu, sest surres hakkab inimese keha kohe muutuma“
<https://ekspress.delfi.ee/artikkel/94958695/eesti-kultuuri-ja-teadustegelaste-surimaskid-maski-votmine-peab-kaima-vaga-ruttu-sest-surres-hakkab-inimese-keha-kohe-muutuma>
- 20.10.2021 Tartu Postimees „Surimaskide väljapanekul saab kuulata loengut“ (ainult paberlehes)
- 15.10.2021 „Õhtu“, Postimees TV „Kuidas surimaskide järgi ennustada, kas oled geenius või mõrvar“
<https://tv.postimees.ee/7361878/ohtu-kuidas-surimaskide-jargi-ennustada-kas-oled-geenius-voi-morvar>
- 01.10.2021 Tartu Postimees „Viimase nädalaringi säravamad hetked Tartu Postimehe fotodel“
<https://tartu.postimees.ee/7350797/viimase-nadalaringi-saravamad-hetked-tartu-postimehe-fotodel>
- 25.09.2021 Tartu Postimees „Galerii: Sidrunitest pressitud elektriga maailmarekordit ei püstitatud“
<https://tartu.postimees.ee/7346571/sidrunitest-pressitud-elektriga-maailmarekordit-ei-pustitatud>
- 14.09.2021 Postimees „Teadlaste öö festivali TOP7 sündmust, millest sa ei taha kindlasti ilma jääda“
<https://www.postimees.ee/7336651/teadlaste-oo-festivali-top7-uritused-millest-sa-ei-taha-kindlasti-ilma-jaada>
- 30.08.2021 Tartu Postimees „Tarkusepäev toimub Anne noortekeskuses ja huvikoolides“
<https://tartu.postimees.ee/7326310/tarkusepaev-toimub-anne-noortekeskuses-ja-huvikoolides>
- 02.08.2021 Postimees „Surimaskide näitus: surma pale kipsis ja vahas“
<https://kultuur.postimees.ee/7306725/surimaskide-naitus-surma-pale-kipsis-ja-vahas>
- 13.07.2021 Järva Teataja „Täna möödub 100 aastat legendaarse keemiku, teadusloolase ja muinsuskaitaja Tullio Ilometsa sünnist“ <https://jarvateataja.postimees.ee/7291107/tana-moodub-100-aastat-legendaarse-keemiku-teadusloolase-ja-muinsuskaitaja-tullio-ilometsa-sunnist>
- 11.06.2021 Postimees „Päikesevarjutuse jätsid pilved sedapuhku peaaegu varjutamata“
<https://leht.postimees.ee/7269435/paikesevarjutuse-jatsid-pilved-sedapuhku-peaaegu-varjutamata>
- 10.06.2021 Tartu Postimees „Galerii: Tähetorni ajaloolised luugid avanesid päikesevarjutuse vaatamiseks“ <https://tartu.postimees.ee/7269232/tahetorni-ajaloolised-luugid-avanesid-paikesevarjutuse-vaatlemiseks>
- 4.06.2021 Postimees „Muuseumirottide pidulik üleandmine“
<https://kultuur.postimees.ee/7260074/muuseumirottide-pidulik-uleandmine>
- Juuni 2021 Universitas Tartuensis „Viirus andis muuseumi töötajatele võimaluse proovida uusi ameteid“ https://www.ajakiri.ut.ee/sites/default/files/ajakiri_pdf/juuni%202021.pdf
- 24.05.2021 Terevisioon. Ken Ird räägib studios surimaskide näitusest
- 24.05.2021 Õpetajate Leht „Tartu Ülikooli muuseum kutsub õpetajaid muuseumihariduse infopäevale“ <https://opleht.ee/2021/05/tartu-ulikooli-muuseum-kutsub-opetajaid-muuseumihariduse-infopaevale/>
- 17.05.2021 Postimees „TÜ kunstimuuseumis näidatakse surimaski“ (ainult paberlehes)
- 17.05.2021 Postimees „Kultuuri lühiuudised“ <https://kultuur.postimees.ee/7249433/kultuuri-luhiuudised>
- 15.05.2021 Kuku raadio „Publikumärk“: intervjuu Ken Irdi ja Anu Raega surimaskide teemal
- 15.05.2021 ERR raadiouudised. Lugu surimaskide näituse avamisest
- 14.05.2021 Postimees „Tartu Ülikooli kunstimuuseumis on avatud näitus surimaskidest“
<https://kultuur.postimees.ee/7248194/tartu-ulikooli-kunstimuuseumis-on-avatud-naitus-surimaskidest>
- 10.05.2021 Tartu Postimees „Muuseumis näeb tuntud inimeste surma palgeid“
<https://tartu.postimees.ee/7243871/muuseumis-naeb-tuntud-inimeste-surma-palgeid>

- 08.05.2021 ERR Novaator „Pilguheit minevikku – 19. sajand muutis meditsiini teaduseks“
<https://novaator.err.ee/1608206143/pilguheit-minevikku-19-sajand-muutis-meditsiini-teaduseks>
- 06.05.2021 Tartu Postimees „Galerii: Ülikooli kunstimuuseumi näitusesaalis saab näha 28 kultuuri- ja teadustegelase surimaski“ <https://tartu.postimees.ee/7241873/ulikooli-kunstimuuseumi-naitusesaalis-saab-naha-28-kultuuri-ja-teadustegelase-surimaski>
- 06.05.2021 Kuku raadio „Saade“: intervjuu surimaskide teemal Ken Irdiga
- 03.05.2021 ERR „Ülevaade. Mitmed muuseumid ja galeriid taasavavad ukсед uute näitustega“
<https://kultuur.err.ee/1608199798/ulevaade-mitmed-muuseumid-ja-galeriid-taasavavad-uksed-uute-naitustega>
- 26.04.2021 Õpetajate Leht „Muuseumid on kolinud veebi. Alatiseks“
<https://opleht.ee/2021/04/muuseumid-on-kolinud-veebi-alatiseks/>
- 12.04.2021 Postimees „Tartu Ülikooli muuseumi tasuta veebitundides osales üle 2000 õpilase“
<https://www.postimees.ee/7222531/tartu-ulikooli-muuseumi-tasuta-veebitundides-osales-ule-2000-opilase>
- 01.04.2021 ERR „Kaupo Meiel: 1. aprill läbi huumoriprisma ehk hüvasti sinine neljapäev“
<https://www.err.ee/1608162670/kaupo-meiel-1-aprill-labi-huumoriprisma-ehk-huvasti-sinine-neljapaev>
- 22.03.2021 Tartu Postimees „Tartu ülikooli professor jõudis Netflixi seriaali“
<https://tartu.postimees.ee/7206595/tartu-ulikooli-professor-joudis-netflixi-seriaali>
- 20.03.2021 ERR, ETV „Aktuaalne kaamera“: „Tartus avatakse näitus Eesti tuntud inimeste surimaskidest“ <https://www.err.ee/1608149572/tartus-avatakse-naitus-tuntud-eesti-inimeste-surimaskidest>
- 24.02.2021 ERR raadiouudised, „Aktuaalne kaamera“. Lugu toomkiriku tornide kellade heliinstallatsioonist
- 18.02.2021 Tartu Postimees „Toomkiriku varemetesse ehitatakse lumebaar“
<https://tartu.postimees.ee/7183017/toomkiriku-varemetesse-ehitatakse-lumebaar>
- 18.02.2021 ETV „Aktuaalne kaamera“ lugu „Ars academica“ avamisest
- 18.02.2021 ETV+ „Картины, графика и скульптуры различных столетий – в музее ТУ открылась новая выставка“ <https://rus.err.ee/1608114769/kartiny-grafika-i-skulptury-razlichnyh-stoletij-v-muzee-tu-otkrylas-novaja-vystavka>
- 16.02.2021 Tartu Postimees „Eesti vanima kunstikogu teoste kõige erilisem osa tuleb aastaks tartlaste ette“ <https://tartu.postimees.ee/7180761/eesti-vanima-kunstikogu-teoste-koige-erilisem-osa-tuleb-aastaks-tartlaste-ette>
- Veebruar 2021 Universitas Tartuensis „Kõnekas maal, millel kohtuvad renessanss ja modernism“
<https://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/3982>